

30/78

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9.

చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 3-వ తేది మంగళవారము No. 153
సంపుటము ౯ } కుండుభినామ సంవత్సరము, ఆశ్వయుజమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౧౫౩



అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు



అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగును. పంచభాషచీటిని చూచికోసిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక, నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

సిద్ధమకరద్వజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది అయ్యుర్వేదవేదములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు శుద్ధిచేసిన కరము, బంగారము, కస్తూరి, వర్షా ద్రవ్యము మొదలగు విలువైన ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. వైశ్రంభమాది రోగముల ప్రకారము నిర్విషముగా మార్చి వ్రాయబడియున్నది.

కో॥ స్వచ్ఛాహారవిహితాః నకచాచిద్విభక్త్యతే । మేధాయాః కాంతిజనాః కామోద్దీపకృష్ణవాహాః । బుద్ధిని, ఆయాశ్చార్యమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు శాంతినిచ్చును. మేఘము భూతులపైకినే కామోద్దీపనము కలిగించును. అతిమాత్రము, క్షయ, శుభ్రరోగములు, మొదలగు భూతులయొక్క కరములను వ్యాధులలో మేఘము నుపయోగించును. ఆచరణాగ్రంథముగాను మందులలో బంపబడును. మే 25 మూలము రూ. ౧-0-0

అంగ్రాఅయ్యుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలధనము 1,12,925.

డాక్టరు అచంట లక్ష్మీవతి బి. యె., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపితమైనది.

19 ఫారిన్ లోన్లు మాంతురోడు, మద్రాసు.

నిర్విషముగా మారుచేయబడిన కాస్తూరివేదములకు పుట్టినిల్లు. క్యాటలాగు విచిత్రముగా పంపబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుడు.

- బ్రాంఛీలు:—
- (1) 149, హైరోడ్డు తిరువళ్ళిక్కణి మద్రాసు,
 - (2) హైరోడ్డు, తిరువతి,
 - (3) 405, టంక శాలవీధి, మద్రాసు.

మనోల్లాసిని



ఇది ఆశ్చర్యకరమగు, గాఢము నుత్పత్తిచేయు తత్వముగలదైదు. వస్తు కాస్త్ర వేత్తలచే 10 పెట్టబడి, మిగుల ఆనందము కల్గించు సాధన మిదియొక్కటియే. ఎట్టి దుర్బల సంకటములైనను, సూర్యశక్తియుచే కరణిపోవు హిమము వలె, యీ దివ్యగాన ముచే వాక్కింపబడక మానవు.

చదువులారా! మిత్రుల గాఢసహాయముచే నింపి సంతృప్తిని బడయదలంచెనేని తత్త్వ మిక్రింది విలీనమునకు వ్రాసి రూ. 1-0-0 క్రయ పున "మనోల్లాసిని" దెప్పించుకొనును.

మ్యానేజరు-రవీనా అండ్ కో,

పోస్టుబాక్సు, నెం 1249 భద్ర, మద్రాసు.



లేడీ అండ్ జెన్ టేట్ మెన్ గేడియారము

ఈ గేడియారము మందరముగను, కాలమును కరిగా చూపింప తగినది. బ్రాంచిలోలు 6-0-0 బ్రాంచిలేక 5-8-0

కత్తికట్టలు — చాకులు

కప్పుతాళములు.

ఆంధ్రసాదనలచే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యహింపుడు.

నెంటు నె థరల క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

బి. మిక్ కేశ్వర్లు అండ్ కో

బ్రిడ్జు అండ్ రోడ్ మేకర్స్ etc.

వెదాపున (గోదావరిజిల్లా)

కెల్లిగ్రాఫిక్ ఇం. డెను: "ఇంటర్ ప్రీటు" వెదాపున.

గంధర్వకళ

సిర్యవద్దికి వేరు పొందినది

ఇది గంధర్వులచే కవిపెట్టబడినది. గంధర్వులచే వాడబడినది. గంధర్వులచే మానవుల కనుగొనింపబడినది. కావుననే దీనికి గంధర్వకళ అని పేరు. అమామము. నలుబది దినముల వందు. ధన 4-0-0 లు మాత్రమే.

గంధర్వఫార్మసీ, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

వర్సవృశ్చిక విషనంజీవిని (రెజిస్టరు)

కేంబ్రిడ్జ్ తత్వజ్ఞుడు ఈ వేదమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధను తూర్తిగా పోగొట్టును. నెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజి 0-6-0, 4 పాకెట్టులైన వారికి పోస్టేజి ఇకాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్టు 0-0-0, పోస్టేజి ఇకాం.

చిరునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

నెం. 44 నంబులయ్యరు వీధి, మద్రాసు

మలయచందనము

గనేరియా అను గిగ్గోగమునకు తుకారము

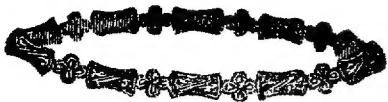
కథ్యము లేదు. పిచికారిలో తని లేదు ఎటువు, తెలుపు, పన్ను, అను మాట విధముల నె క రో క ము ను మామ

పూటలలో మాన్యును. స్త్రీల కనుక వ్యాధులకు కూడ ఇది రాక్షసము.

(1251) దబ్బి 1 కి రూ. 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)

నవరము బంగారము చే



తయారుచేయబడిన

పద్యాశిషి, క్లావ్ డ్రెయిన్, యెస్ నెడ్ర, సాదా బొలామణి, మోహన్, వంకర, పొర్ని, బొంబాయి, శకుంతల, రాజావతి, నర్తకియిని మంగళూరు మొదలగు నగరముల గాజులు అన్ని నైజాల లోను స్థానముల సేద్యముగానున్నవి. ఇవ్వములేనివో తీసుకొని వైకము వాపనీయవలెను.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, (1842) గురుస్వామి శెట్టి నగల వర్తకులు నైసాబాబురోడ్డు, మదరాసు.

సర్వజనోపయుక్తమగు

పుస్తక మాణిక్యము

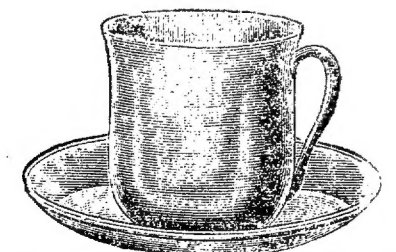
"హెవెన్స్ ఆన్వెయిల్స్" అను అద్భుతజ్యోతిష గ్రంథము. దీని సహాయముచే జాతకము, పుట్టితేదీ, నక్షత్రము, మొదలగు నవి యేమి అవసరము లేకుండ ఎరిగవచ్చును వారు అతిసుఖముగా జీవించుకొనుటకు తమ రాజ్యపు భవిష్యములను తమ తమ అయ్యద్యాయమును తెలుసుకొనవలెను. ఇట్టి ఆత్మ్యామైన జ్యోతిషగ్రంథరాజమును గురించి 23-7-21 తేదీ ౫౦ "ఆంధ్రపత్రిక" యిట్లు వ్రాయుచున్నది. "హెవెన్స్ ఆన్వెయిల్స్" ఇయ్యది సర్వజనోపయుక్తమగు పుస్తకమాణిక్యము. ఇంటి ప్రతివిషయమును అమూల్యము. ఇతరుల సహాయ మేమియు నక్కరలేకుండ, జాతకము, జన్మనక్షత్రము, చున్న గునానితో పనిలేకుండ, ఏ నెల కా నెల ౫౫౫౫౫ భావిఫలములను ఎరిగవచ్చును వారు కడుసులభయము మానుకొనవచ్చును ఇది అతి సులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. దీని సహాయ మహాసము లేకుండ తెలియజేసిన విషయము లన్నియు వీనియందు ౫౦౦కు టిలికెయోక్తి గాదు దీని వెల బొమ్మలు గాక యా 2.0-0 ప్రీయయర్ ఎన్ట్రలాజికల్ బీరో, బోడవరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

తెనుగు కాలికో బైందు

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include సివిల్ ప్రాజీడరు కోడ్, క్రిమినల్ ప్రాజీడరు కోడ్, ఇండియన్ పీసల్ కోడ్, శతకతత్వావళి (గ్లెజు), వేమన, సుమతి, భాస్కర, సత్యవతి, సురాభాండేశ్వర, జగన్నాథక, కవిచాడప్ప, దాశరథి, నరసింహ, మాంస భోధ, శ్రీబాద్రి, కృష్ణాధిప, కృష్ణ, భద్రాద్రిరామశతకములు, గణేశానుభవవర్ణనతో కలి, పాపచిన్మి, పాపాన్వయము, కవిజనవిందము, హనుమచ్ఛవచిత్ర, హనుమదండకము, విడిగా, శృంగారరత్న, కలుగోపాల, రామలింగేశ, కాళహస్తిలింగశతకములు విడిగా, విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు - మదరాసు.

స్వ దేశి సామానులు

కందుతో చేయబడినది. కందుతో చేయబడినది.



కత్తిలేని కందుతో తయారు చేయబడినది. ఇందుకు పూచీ యియ్యబడును. నెట్టు 1-కి ధర రూ 4-8-0 నెట్టు 1-కి (గిరితెతోనహా) ధర ,, 5-0-0 ప్యాకింగు, తపాల ఖర్చులు వేటు. పైన తెలుపబడిన కప్ అందు సాసర్లు 3 నెట్టుకు ఆర్డరుపంపిన ప్యాకింగు, తపాలఖర్చు ఇనాం! ఇనాం! S. Rama Iyer P. O Box No 238 Calcutta

ది॥ బ॥ ర. వెంకటరత్నం నాయుడు

వ. ప్రి పూర్తి మహోత్సవము దివాన్ బహదరు రఘుపతి వెంకటరత్నం నాయుడుగారి వ. ప్రి పూర్తి మహోత్సవము జరుప నేర్పడుచున్నది సంతకపు ఆధ్యక్షులు పితాపురమునుండి మా కీర్తిది కంఠివార్త పంపుచున్నారు.

29 వ తేదీ సూర్యోదయ మగునదికి కొంతమంది కీర్తనలు పాడుచు వెంకటరత్న గారి భవనమునకు వచ్చిరి. ప్రార్థన జరిగిన పిమ్మట చక్కగ నలంకరింపబడిన రెండు గుట్టముల బండిలో మేళ తాలములతో నాయుడుగారు మహారాజుగారి భవనమునకు తీసికొనబోవడిరి. మార్గవర్ధిమన వెంకయ్యబ్రహ్మ కంపెనీవారు సీనియర్లు పొటగ్రాఫులు ఎత్తుకొనియండిరి. మహారాజుగారు వారికుమారులు ఇరువురు నాయుడుగారికి స్వాగత మొసగి భవనములోనికి తీసికొని వెళ్ళిరి. కాకినాడ ప్రహ్లాదమూలమువారి పక్షమున వి.పి. రాయగారు అభినందనపత్రము సమర్పించిరి. నాయుడుగారు ప్రార్థనలపి ప్రకటింపబడిన ప్రేమాతిశయమునకు నందరము లర్పించుచు ఉచితవిభమున ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

మధ్యాహ్నము నదియొకభ జరిగెను వెంకటరత్నం గారి ఉపవాసముల మొదటిసంచిక సమర్పింపబడినది. (వీనిపాలు రామకృష్ణారావుగారు పుస్తకమును పరిచయము గావించిరి. నాయుడుగారి సంచికను పుచ్చుకొని ఆత్మగృహమున ప్రకటించిరి. సభవారి కందరకు మహారాజుగారు అల్పాహారము లొసగిరి.

పిమ్మట బహిరంగ సభ జరిగెను. వేలకొలది పౌరులు సభకు వచ్చియుండిరి. రావుబహదరు కందస్వామి శెట్టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. సభ జయ ప్రద ముగ జరుగ వలయునని కోరుచు పక్షపురు తంత్రివార్త లంపిరి. మహారాజుగారు నాయుడుగారిని పుష్పరూపాల లంఘ్యులగావించి, పాద భూషణి ధర్మతో కిరమునందుంచుకొనిరి. నాయుడుగారి విద్యార్థి దిత, డాక్టరు మిల్లిరుగారికద్ద విద్య నభ్యసించుట, చెన్నపురి సాంఘిక సంస్కార సంఘమునందు వాగ్దానమున ప్రకటనము మగు నేన, కాంగ్రెసులో వార్తనుగారితో కర్ణవారము మున్నగు వివరములు కందస్వామి శెట్టిగారు తెలియచెప్పిరి.

మిత్రులు శిష్యులు ఆభినందనపత్రమును సమర్పించిరి. 1116 రూకలములుగల ఉరు సంచును సమర్పింపబడినది.

మహారాజుగారు నాయుడుగారిని ప్రశంసించుచు, రవీంద్రుని పిమ్మట నాయుడిగారి కన్న గొప్ప వారు మరెవరు లేరని చెప్పిరి. నాయుడుగారి సుగుణములను పోషించు మరెవరికీ కాలము ముచ్చటించిరి. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహంగారు రామరావుగారు కొంతకాలము మాట్లాడిరి. సంస్థానపు కవులు, కాళ్ళమాది నాయుడుగారిని గొన్ని పద్యములు చదివిరి. వెంకటస్వామిశిష్యకవులచే రచింపబడిన రత్న హారము అను పుస్తకము నాయుడుగారికివ్వబడినది.

వెంకట రత్నంగారు సభ్యులకు వందనము లర్పించి ప్రధానాచార్యులగు మిల్లిరుగారిని, గురువుగారగు శివనాథశాస్త్రిగారిని, నాయుడుగారి పీఠేలింగం పంతులుగారిని, సోదరు డగు హేమచంద్ర సర్గూరు బోనుగారిని, అనాథలకువారికి లిండ్ల వంటినాడగు పితాపురముమహారాజుగారిని సంస్కరించి వాత్సల్యముతో శిష్యులను దీవించిరి. నాయుడుగారి స్వాగత్యామును ప్రశంసించుచు కందస్వామి శెట్టిగారు కొంతకాలము మాట్లాడి సభ ముగింపు చేసిరి.

ఈక్రింద పేర్కొనబడిన ప్రముఖులు సభకు వచ్చియుండిరి. కవితేజ్వరపుర జయినాథు, జె. వి. నారాయణ నాయుడు, ది॥ ర. నూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడు, కో. కా. అప్పారావు, వి. యల్. నరసింహారావు, ఉ. భీమశంకరశాస్త్రి, పి. సుందరకవిరావు జె. గంగన్న, డాక్టరు పి. గురుమూర్తి, యెం. పట్టాభి రామయ్యగారు.

సభకు రాసందులకు చింతిల్లును సర్ పి. త్యాగరాజు శెట్టి, గొ. రాజా రామాయనింగారు, పాత్రో, మెట్టను, ది॥ బి॥ కె. రామానుజాచారి, యం. రామచంద్రారావు, స్వామికన్ను పిల్లై, కేశవపిల్లై, లక్ష్మణమెనమానుపిల్లై, డి. శేషగిరిరావు, జీవరకొట, గొల్లపల్లి, మునగాల జయినాథులు, ప్రధానోపాధ్యాయులగు వెంకటశివుడు, సుబ్బారావుగారు సోజినాయుడు, సి. ఆర్. రెడ్డిగారు ఇంకను అనేకులు కంఠివార్తల నందిరి.

విక్రయనిరోధము జరుగు ననుభవముచే లై సెన్సు లేక రంగునలో వాయిదానుసీలు డిజిటైజ్మెంట్ గాని సభలుగాని జరుపకూడదని ఉత్తరువు లియ్యబడినది. కాననసభ బహిష్కారమును ఆదేశించువారు 30 వ తేదీన ఒకసభ జరిగిరి.

వలసులభము. ఫల మధికము.

ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్తె నర్వేశం తాలూకు మేడ

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

ఆర్యులారా! (189)

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మ్యూనిసిపల్ సెం 148 రు కలిగినటువంటిన్ని రెండువేలముల గలిగిన నామేదను అద్దాల వీరువాల ఫిట్టింగున్న, ఫలము సహా లాటరీ మాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంతవఱకు చాలా చీట్లు విక్రయింపబడినవి. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నవి. చీట్లు పూర్తి జరుగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు ఈవత్తుపూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ ప్రతికలలో ప్రచురపరిచి యెలూరుపట్టణ ములో ఖురాశా మనుష్యుల యెనుట లాటరీ వేయబడును. గనుక ప్రతివారును వారి వారి యావత్తుముల నిల్లయించుకొనుట కిది మంచికరుణము. త్వరపడు. తమిళము మించిపోయిన తరువాత కచ్చిత్రాపవడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటికి రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమును కలిపినట్లున్న, వివరములన్ని కోరువారు పోస్టుబళ్ళును పంపి జనాలు తెప్పించుకొనవచ్చును. ఈ చీట్లవల్ల విజయము లాభము సామ్య కృష్ణాజిల్లా యెలూరు పెద్దబజార్ లో ఆవశ్యకత బ్యాంకులో నుంచుబడును.

2. ప్రతి గావమునందును మంచి యేజంట్లు కాని యును. మంచి కవిమనము ఇయ్యబడును. వివరములు కోరువాడి జనాలుకు టపాల బిళ్లలతో యాగింది సంతకము చేసినవారికి (వాసిగాని, కృష్ణాజిల్లా కచ్చి గాని కలెను) వచ్చును.

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అడ్రెస్సును పుష్పముగ వ్రాయుచు చీటి 1-కి రు 5 ల చొప్పున చీటి బట్టరు చేసి యెంట్ల, అండ్రిస్ వెంటనే చీట్లు టపాలతో పంపించుటకును"

లాటరీ చీట్లు వి. పి లో పంపబడవు.

ఏలూరు } నాటూరి వర్వేశం, కృష్ణాజిల్లా. } కుక నాన్సు దారుడు. 1-7-1922.

ది బొంబాయి లైఫ్ అశూరెన్సు

కంపెనీ లిమిటెడ్, బొంబాయి,

చేర్సెన్: ది హానరబుల్ లల్లూబాన్ శానుల్లాసు వై కంపెనీ బ్రాంచి ఆఫీసు ఎస్కూరు, జయవిలాసయందు ఏర్పాటు చేయబడినది

నిస్సందేహముగా మిక్కిలి అభివృద్ధిక మైనది.

పూర్తిగా హిందూదేశపు లైఫ్ ఆఫీసు.

ఎట్టి సంకేతమునకు ఆనకాళిము కని ధరాకత్తు చెల్లింపబడియున్నది. గౌరవము, మంచిపనులనుండి గలిగినట్టి ఏజంట్లు అన్ని జిల్లాలలోను, ముఖ్యపట్టణములలోను కాకలేరు.

ఈ విలాసమునకు ఇంగ్లీషులో దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను.

K. Padmanabhpai B. A, Madras Branch Secretary, Bombay Life Assurance Co., Ltd. Jay Vilas, Egmore, Madras.

ప్రకటన

క్రొత్తక్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల

సామానులు మేల్తనది. ధరలు సరసము.

వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేది.

వి. వీరాసామినాయుడు అండుకో,

నరసారావువేట, గుంటూరుజిల్లా.

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

తామర, తీట, గజ్జిక మంచి డబ్బి 1-కి 0-6-0 మాత్రము.

అనేకయెండ్రనుండి యున్న తామర నాలుగైదు వేళ్ళు

రాచినతోడనే పోయినదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు.

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

గంపలగూడెం కుమారరాజుగారికి
గొప్ప ఆహ్లాద మొనంగుట

(ఒక విలేఖరి నుండి)

చింతమనేని భావయ్య

అధ్యక్షులకు వందనము లర్పించి చరిత్రన తాముకాదులు
సమర్థించిన పిదప ఫల ముగిసెను.

గంధం విశిష్టమున జల్లినందుచే అపహరణాద్యము
మందు నిర్వహించుట శ్రీవాణిహిమ వినుచున్న శ్రీవాణి
బృంహరంగులు మొదలగువారు నిరాశచేసినందున వీ
రించి నడచుచున్నది.

(ఒక విశేషమునుండి)

ఈ క్షణాగారము అంధదీప్త ఖడ్గర కాభాధికావృతైః
 శ్రీయంత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులువారిచే ప్లా
 పి చేపడినది, ఇప్పటికి పుమారు యునుండియొడు వర్గములు అడు
 మున్నవి. అనేకకక్షములైన అందులుపెట్టితిమి కత్తి సామర్థ్యము
 నందియు యుచుపోసింది తమయొక్క పనితనమును నేరగాయ్యయే
 మాపించు చున్నారు. ఇదివరలో వారియొక్క కృత్యాలను పోషిం
 చుకాకాతేక మాటపడినను ఈ ఖడ్గరు మూలమున అందరు తమపని
 తనము మాపించిరాము అపదించుచు, శక్తియు అందరిని ఆపం
 దింక లేదుచున్నామును కెట్టి పందియమును లేదు, వారియొక్క
 నులుమాచిన పట్టి చోకియునికెన్న అక్షయము అందము కలుగక
 జూనడు. ఎక్కడినుండియు పుట్టికన్న మిన్నట్లు పనివారలనేక
 ముంది వచ్చుచున్నారు. ఇట్టివివారలు కల బట్టి క్షణమృతమేమి
 యన నేల! అంధదీప్త ముందయు ఖగ్రత గాంచినది.

భేదాశయమునను

ఈ గ్రామముందు భేదాశయస్సము క్రమసంకల్పము
 పోలినువాడు భేయము అచారమై యున్నది. పోయినసంవత్స
 రము ఇండ్ల శాస్త్రమును పుణ్యమునందున గోమందులను నుబ్రహ్మణ్యుని
 గారవలన ఇందుకు యభ్యంతరము కలిగినది గాని ఈసంవత్సర
 ముట్టి యభ్యంతరము లేనియు కలుగకుండు నిర్దిష్టముగ పొగు
 చున్నది.

అక్టోబరు 27-9-22 తేదీ భర్తృవరమునందలి శ్రీ సురప్పయ్య
నిలయములో కరవ్యతీర్థాబరము భజనయోగము జరుపబడినది.
ప్రజలకు సుమారునూరుగురు వచ్చియుండిరి. 29-9-22 తేదీ (ఆ
మృత్యుశ్రీ కె. సుబ్బాబామ్యునివారు గ్రంథాలయములో కరవ్యతీర్థా
భ విధ్యావర్తకరణము గురించి ఉపన్యసించినారు ప్రేక్షకులు సు
మారు నూరుమంది వచ్చియుండిరి. భజనయోగము ఈనాటి కరవ్య
భవనావైభవములో జరుపబడినది. (వై.సూ.నందంకరావు కార్య
కర్మ.)

భారతదేశము ఇప్పుడే నిద్రనుండి మేల్కొంచుచున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితి లననుసరించి, భారతదేశమునందు వ్యాపించియున్న వివిధవిభానముల నభివృద్ధిపరచుటకై ఒక ప్రతిష్టాపనమును స్థాపించుచున్నాను. పాశ్చాత్యజాతముల నుండి కూడ విద్యార్థులు ఉపాధ్యాయులు వచ్చుచున్నారు. ఈ సామ్రాజ్యములు ఫలవంతము లగునటు మీరు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను.

గాంధీ మహాత్ముని వర్ధంతి

చెన్నపురిలో స్త్రీలసభ-బహిరంగసభలలో నువన్యాసములు

బొంబాయి పూనానగరములనుండి 300 మంది స్త్రీలు మహాత్ముని సందర్శించుటకు

2 వ తేదీని ఎరవాడచెరసాలకు వెళ్లుట

వారిని లోపలికి వెళ్లనిచ్చుటకు తన కధికారము లేదని సూపర్వైంటు చెప్పుట

స్త్రీలు తేల్చిన ప్రశ్నలంబాలములను మహాత్మునకు పంపుటకు సూపర్వైంటు అంగీకరించుట

స్త్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు మున్నగువారు మహాత్ముని దర్శించుటకు వెళ్లుట

చెన్నపురిలో బహిరంగసభ

నిన్న సాయంత్రము మహాత్ముని జయంతిని జరుపుకొని యున్న సమయమున బహిరంగసభ జరిగింది. చెన్నపురి ఆంధ్ర ప్రాదేశ్ కాంగ్రెసు మండల సంఘమువారు కలసి యీ సభ నేర్పాటు చేసిరి. స్త్రీమతి ఎం.కే. ఆచార్యగారధ్యక్షత వహించిరి. టి. కె. వెంకటాచలయ్య, నర్సరాయకృష్ణ, ఎ.దే. రంగయ్యవారము, భీమయ్య అయ్యంగారు, కాళిదాసుగారు, శర్మారావు ప. తులసి, వెంకటరంగయ్యగారు ఏ.రంగసామయ్యంగారు, నుబ్రహ్మయ్యగారు, చల్లా శేషగిరిరావు, సింగారవేలుశెట్టి, టి. ప్రకాశం, ఎ.ఎ. కరవారా, శ్రీమతి ఉన్నకలక్ష్మి వాయుమ్మ, పూ. నీలమల (ప్రశ్నోత్తర) లక్ష్మీరసమ్మ, గార్లము తురి వెంకట కుండిముని నర్సిరి, గత నెల 18 వ తేదీని గాంధీ జయంతి-వర్ధంతి ఉత్సవములు జరిగిన కలిపి సభ జరిపించున నురల 2 వ తేదీని ఉత్సవము జరుపవలెనని. అను నిశ్చయము జరిగినందున తేలవందున ప్రతిరోజు ప్రకటించుటకు మీరు తోచుకొనిరి. అదివారమునాడు స్వరాజ్యప్రతిక లో మాత్రము స్థానికపార్లమెంట్ జోకవో ప్రాధాన్యమును ప్రకటించుటకును, మరవాసుల కౌన్సిలిని సరిగా తెలియజేయు గాన రానున్నంతమంది కథకులారేయి. ఈవిషయమునే చక్కెరయ్యశెట్టిగారు వివరించిరి. ప్రకాశం గారధ్యక్షత వహించున యీ సాయంత్రమున వారు ప్రకటించున రాజకీయ పోయి సంజన ఎం. కే. ఆచార్యగారధ్యక్షత వహించిరి. కొన్ని ముఖ్యమంత్రులను జరిపించుటకు ప్రకాశంగారు కవిరి.

స్త్రీల సభ

నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు సాంధ్యమహిళల ప్రశ్నోత్తరము స్త్రీలసభజరిగింది. ఆసభకు వచ్చినస్త్రీలలో హెచ్చుపరిధి కలిగినవారు పాశ్చాత్య నాగరికతనుజూపుచు మునుపటివలె వచ్చి చూచి నేతృత్వము లేక మాత్రము వందల అభిమానులగుటగా మహిళలని స్త్రీలసభ నుగూడు కథిలార తన జనోన్మేషకు బాధ్యులైకనత్రులు వెల్లడించెను. ప్రతిరోజు స్త్రీలసభయందు మహాత్ముని చిత్రము చూడవలెనని అటునది బహిరంగసభకు వచ్చుటచే వారిద్దరును కొంత అలభ్యముగ వచ్చిరి.

ఉపన్యాసములు.

ప్రారంభమున ఆచారిగారు ప్రవచనమును మహాత్ముని మహిమనుసూచిస్తూంటే కరించిరి మిమ్ము టి. కె. వెంకటరంగయ్యగారు రాంగ్లండులో చక్కగా నువన్యించిరి. మహాత్ముని భరతఖండమున జనించుట భారతీయుల భగ్య విశేషమును భగవత్సంకల్పము నని నుడిచి. కాళిదాసుని నాగేశ్వరరావువలెగా గాంగ్రెసును సంఘీభావనము నొసంగిరి. గాంధీ గాంధీ అనిపించుట సభలలో నువన్యించుట మున్నగువారి కలన మాత్రమే స్వరాజ్యము లభింపను. మహాత్ముని దేవస్థానాధ్యక్షముగ నువన్యించిన భగ్యమర్దమున జహిరి సాధ్యమును తప్పకుండ కాంతముతో న్యాయమే ఆశ్రయించి రాజ్యాధిపత్యుతో సాధ్యమును కల్పించి జరియులందమును కార్యకూలై నిర్మాణవిధానమును కొనసాగించినచే గాని స్వరాజ్యము లభింపదని, పంతులుగారు నడిచి ఎన్. ఎన్. కరవారాగారు (స్వరాజ్య) స్వరాజ్యము, ఏ.రంగస్వామయ్యగారు (స్వతంత్రము) ని. క. క. లక్ష్మీరసమ్మ (చెన్నపురి ప్రవచనము) గాంధీమహాత్ముని మహిమతో జేయును వివరించిరి. మిమ్ముల సభ్యులకోరికలపై లక్ష్మీరసమ్మగారు కాంగ్రెసును గర్వపెట్టినవారములతోనుడ లేటెలుగు మూలలలో ఉత్సాహదీక్షనుగూర్చి దీక్షోపక్తాను మొనరిరి. తాత్కాలికసభము, రాట్టుమై మూలమునకు కెవరకు సభ్యుల తరఫుననుగూడ వెల్లవారు నందులకు పూనుకొనవలెనని నుడిచిరి.

ప్రకాశంగారు

స్త్రీయత్రప్రకాశం గారు రాంగ్లండులో జరిగిన అత్యంత సత్కరములను వివరించుటకు సందర్భమును కలిగించి రెండు విషయములకు మహాత్ముని ఉపదేశమును అధారమునిచూపిరి. కేమలుపాపము గాని దౌర్జన్యపాద్యమును మూలము. కాని మహాత్మునిమహిమను చాల ప్రశంసించును తంతివారసంగిరి. అకాలిలు మహాత్ముని. యద్యములం దానిలేన దౌర్జన్యములను అట్టి వారు కలిగియుండుట కృపాజనుల సంకల్పించి యా పోలీసులు తమను నిష్కరులుగా ముగ బాధించును చిటికెనకలిగిన కదలింపలేదు. ఎద్దమునగాని శిఖరుగాని ఎట్లు కొనినవానికల అంతుల నిష్కలతలము. అది నరసంబంధ మగువారి నిశ్చయము. అట్లు అందియును నుడ పోలీసులు అకాలిలు ఎద్దములను కలెంద్రులకలె కట్టియాడ్చి కొట్టి రన్ని గోతులలో పడవేసిను నుడ అకాలిలు పరమకాలమును చూపిరి. అంగలకు ఆక్రీకారము మన మీతము. నారు భీమ బలము. ఆయనమునలేమందము ప్రతి అకాలియును నడుము కట్టునందు కృపాజనిని కలిగించి యే యుండెను. వారు నిత్యము కారమును మహాయధములందు జర్మను లాదిగా గలకత్తుకొటిని నుయములేసవారు. గాన మహాత్ముని బోధనల ప్రభావముననే అకాలిలు కాంతమర్దము నవలించిరి సత్యాగ్రహములననే విజయము బడయగలిగిరి. మహాత్ముని సత్యాగ్రహవిధానమును సక్రమముగ నవలించి విజయమును బడయకుట కీరమనోబలములను ప్రోత్సహింపవలెనని సాహసము లును అన్నిటికంటె ముఖ్యముగ నైవధ్యము గల నిష్కల వంటి భారతీయత సభ్యులు గాని అన్యముల సభ్యులు కాకాలి. స్థితిత్వము లేక దీక్షలేక త్యాగము లేక భగవత్సంకల్ప లేక జాత్యుత్పత్తి నైత్య జంప లేక ప్రస్తులయినవారి మహాఫలము తెలుల బడయగలగుదురో భగవత్సంకల్పమునకు వికల్పము లేదు. కిరి కొట్టి భారతీయులను మహాత్ముని ఉపదేశము ననుసరించి చేకవేర నొనరింపవలెనని స్వరాజ్యము లభించు తీరును, ఆస్వరాజ్యమును నడచుటకు సాంఘికయోధులవంటి భారతీయుల తప్పక సంకల్ప బద్ధులై యిరు. వారి ఏర్పాటు లభ్యమగుటకు కలిగించిరి ప్రకాశం గారు నుడిచిరి.

మిమ్ముల స్త్రీయత్ర లక్ష్మీవాయుమ్మగారు కథిమత గూర్చి కొద్దిగా నువ్విరించిరి. రానునంద్రయ్యగారు గాంధీగీతము ను పాడిరి. రాత్రి 9 గంటలకు సభ ముగిసినది.

నర్సపురంలో ఉత్సవము

2-వ తేదీని నర్సపురంలో 3 వ తిత్సవము జరుగునది. మహాత్మునిజయము మహాత్ముని నుండి ఉపదేశించిరి పూనందిమున బహిరంగసభ జరిగినది. మహాత్మునికి బంధవిముక్తి దీక్ష జరిగెను నొనుగరలెని దైవమును ప్రార్థించిరి. వెంకటేశ్వరస్వామియ్య కాశ్రీగారు గంభీరవాక్యము నొనరిరి. అకాలిల దౌర్జన్యవిధానమును సత్యాగ్రహవిధానమును చాల ప్రశంసించిరి నేడు (2-వ తేది) మాధవరావుగారు తంతిసంగిరి

రాజమండ్రి

2 వ తేదీ ఉత్సవమున నగరసంకీర్తనము జరిగినది. దేశా రాధ్యముల ఆఖండ గౌరవవిధులనుసరిలానగానన నెనరించిరి కేళములందును, మనీయలలోను ఆగ్రహము ప్రార్థలు జరిగెను. 2500 గజముల భద్రగుట్టలను హిందువులు మహాత్మునియల పంపమును మున్నగు దీక్షల కందరిని గజము నాటకకాలమున పోయెను నపు క గా కలిగించిరి. విజేత బట్టల వర్తముల 2000 మంది వీక్షల కన్న దానము చేసిరి. మహాత్మునిజయము నలంకరించి గొప్ప ఉత్సాహము జరిపిరి. బాటికపాతకములను కార్మికుల భీమభయములను వెల్లవడచెను.

కందు కారాయణరాజుగారి అధ్యక్షత కింద బహిరంగ సభ జరిగినది. దౌర్జన్యరాహిత్యము, స్వదేశి, అస్పృశ్యత, మున్నగు విషయములను గూర్చి అంగుటూరి శ్రీరాములుగారు మహాత్మునిజీవితమును గూర్చి బొరిస్టరు సామిగారు నువన్యించిరి.

రాత్రి దామోదరపుర సరసిచూపుగారు గాంధీ మహాత్ముని జీవితమునుగూర్చి కాలక్షేపము చేసిరి. బాటియవిద్యాలయము మారుగూడ వర్ధంతి ఉత్సవమును జరిపిరి. (స్వీయవిలేఖరి).

బొంబాయిలో ఉత్సవము

100 మంది స్త్రీలు బొంబాయినుండి ఎరవాడకు వెళ్లుట

గొప్ప కుటుంబముల వారు భారత పుత్రికలు పొంబాయిలో మహాత్మునియ స్త్రీలు నుయనంది బొంబాయినుండి ఎ-వాడకు వెళ్లిరి. వారిచు గాంధీమహాత్ముని సందర్శించుటకు ప్రభుత్వోద్యోగుల నుయనంది రని వా రెఱుక. పోలీసు గాని వారందరును తిన్నగా ఎ-వాడ కెఱుకల కేగి ఏద్యారమున మహాత్ముని కెఱుకల కేగనో ఆ ద్యాయున కొక్క కొక్కరుగా నువ్విరించి స్త్రీ గాంధీమహాత్ముని సందర్శించి రాదలంచి వెళ్లిరి మీరు బొంబాయి ర స్త్రీయ స్త్రీ కథవారి ఏర్పాటు కింద వాస్త్రీలు బొంబాయినుండి బయలుదేరి 2వ తేది మధ్యాహ్నమున పూనానగరమున దిరిరి.

200 మంది పూనాస్త్రీలుగూడ వచ్చుట

పూనాలో 200 మంది పూనాస్త్రీలుగూడ బొంబాయి నుండి వచ్చి వారికో కలిసిరి. వారందరును పాదీకానిలై మధ్యాహ్నము కి గంటలకు నగరమునండి ఎరవాడ కృష్ణస్వామి స్థాన మహాత్మేత్ర యాత్రకు బయలుదేరిరి. నేను మహాత్ముని సందర్శించ వచ్చితిమని వారి నాయకుల కాగ్రహ మువ్విరించు తెలిపిరి. ఆ ట్టునునందిరి ట్టుల తనకధికారములేనని సూపర్వైంటు నవినయముగా తెలియజేసెను. తాము మహాత్మునకు సమర్పించ దలచిన ప్రశ్నములను లాంటిలములను మహాత్ముని కిందజేయ వలెనని అంగనానకలులు నూడల్పించును నోరిరి. అందుల కళ డగిరించిన మిమ్ముల వారందరును కార్యాచరణము వద్ద నిలచి విజయము నగీతమును పాడి క్షిప్రముగ కార్యాచరణము కలిగింపుమని యాకృత్యని ప్రార్థించిరి. మిమ్ముల వారందరును దుఃఖితలై మరలివచ్చిరి. వా లో కొందరు ప్రార్థనము నిలవలాలక ఆక్రందన మొనరించిరి. మిమ్ముల భవానీగారి దివ్యభవనమున కెవ్వరుగూడ వారికుపా చారముల నొసంగ వారు భుజించిరి.

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు ఎరవాడ వెళ్లుట

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి, రామదాసు గాంధీగార్లను మరి యెద్దము కి-వ తేదీని మహాత్ముని సందర్శించుటకు 2-వ తేదీని పూనాకు వెళ్లిరి.

పండిత మాలవ్యాగారి తంతివార్త

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతి ఉత్సవమునకు బొంబాయికిరా వలెనని బొంబాయి ప్రభుభులు పండిత మదనమోహనమాలవ్యా గారికి తంతివార్త నడిచిరి. పండిత మాలవ్యాగారు 1వ తేదీ ఉత్సవమునకు మూల్కానుకండి లాదూరునచ్చిరి "నేను లేనటికి బొంబాయి చేరజాల నందులకు చింతించువాడు గాని నా ఆత్మ విఠిలో నుండును. మీరు తలచిన ప్రకారము నుజరారు విద్యా పీఠమునకు మీకు 10 లక్షలును లభించినని నేను తలంచెదను. గాంధీమహాత్ముని కంటె పూజనీయులను భారతపుత్రు లిపుడె క్వరును లేరు" అని. పండిత మాలవ్యాగారు తంతివార్తవేసిరి.

గుజరాతు గాంధీస్మారక విద్యాపీఠము

దాక్టరు ప్రాణజీవదాసు మెహతా (సంగూను) గారి నుండి భూమిదిరాళము 2½ లక్షలలో కేరి మొత్తము 8 లక్షలు లభించినవి. రేపు అమామదాబాదులో వర్ధంతి ఉత్సవమును నెఱవేర్చుటకు నేడు (1-వ తేది) బొంబాయినుండి కల్లభభాయి పయలుగారు అమామదాబాదు వెళ్లిరి. నేనును యిహంసా సెయి బావాజీగారును బొంబాయిలో ధనమును కనుకూర్చుకొన్న మని మనిలాలు కొధారిగారు బొంబాయినుండి తంతివేసిరి.

గుజరాతు విద్యాపీఠము కే.దనున్న ప్రాథమిక పాఠశాల

లో 87000 మందియును ప్రామాణ్యములలో 22000 మందియు ను చదువుచున్నారు. ప్రాథమికములందు 75000 దూపా యుల వెలల ప్రాథమికములైరి. భగవదామున జేయుగోరు వారు హిందీ నకజరితు పుత్రికా కార్యాలయము అమామదా బాదు" అను దిరునామాకు పంపగలెదను. ఈవిద్యాపీఠముకు మహాత్ముడే నెలకొల్పెను. అని హెచ్ నరసింహదాసు అగ ర్యలాగారు విజ్ఞప్తిని కరిరి.

మహాత్ముని కనవనర ప్రాముఖ్యత నీయగూడదు.

ఉద్యోగుల అసహనము

అమామదాబాదు యంత్రశాలల యజమానులకును పనిచాం ద్రమును బోనమును గూర్చి అభిప్రాయభేదము కలగగా వానిని గూర్చి గాంధీమహాత్ముని అభిప్రాయమును తెలుసుకొనుటకు నేటు మంగళదాసు పాఠెపు (కానవనరపురపుర) శ్రీయతి అనునాయా బాయిగారు ఎరవాడ కెరసాలకేగి ఉద్యోగుల అసహనతని కొరగా వారనుమతి నివ్వలేదు. ఈ విషయమున గాంధీమహాత్ముని సందర్శించుట కనుమతి నిచ్చినచో గాంధీగా రికి లేని పోని అధికత్వ నిచ్చిట్లునని బొంబాయి దొరసము వారు కలచి అనుమతి నీయ లేదని తెలిసినదని అమామదాబాదు నుండి విలేఖరి హిందూపత్రికకు తెలిపెను.

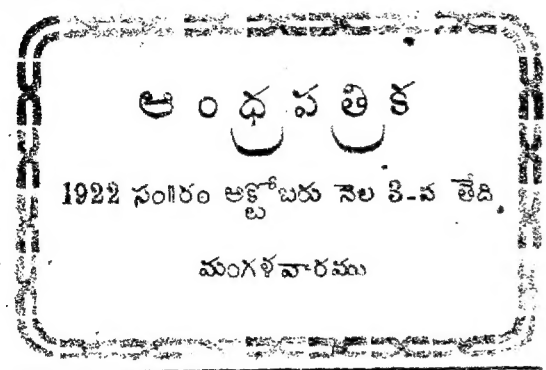
1 నల్లయూకా 2 కడకాకాల్ 3 చుమూలూర్ 4 బాబాల్
5 బాబాల్ 6 బాబాల్ 7 బాబాల్ 8 బాబాల్ 9 బాబాల్
10 బాబాల్ 11 బాబాల్ 12 బాబాల్ 13 బాబాల్ 14 బాబాల్
15 బాబాల్ 16 బాబాల్ 17 బాబాల్ 18 బాబాల్ 19 బాబాల్
20 బాబాల్ 21 బాబాల్ 22 బాబాల్ 23 బాబాల్ 24 బాబాల్
25 బాబాల్ 26 బాబాల్ 27 బాబాల్ 28 బాబాల్ 29 బాబాల్
30 బాబాల్ 31 బాబాల్ 32 బాబాల్ 33 బాబాల్ 34 బాబాల్
35 బాబాల్ 36 బాబాల్ 37 బాబాల్ 38 బాబాల్ 39 బాబాల్
40 బాబాల్ 41 బాబాల్ 42 బాబాల్ 43 బాబాల్ 44 బాబాల్
45 బాబాల్ 46 బాబాల్ 47 బాబాల్ 48 బాబాల్ 49 బాబాల్
50 బాబాల్ 51 బాబాల్ 52 బాబాల్ 53 బాబాల్ 54 బాబాల్
55 బాబాల్ 56 బాబాల్ 57 బాబాల్ 58 బాబాల్ 59 బాబాల్
60 బాబాల్ 61 బాబాల్ 62 బాబాల్ 63 బాబాల్ 64 బాబాల్
65 బాబాల్ 66 బాబాల్ 67 బాబాల్ 68 బాబాల్ 69 బాబాల్
70 బాబాల్ 71 బాబాల్ 72 బాబాల్ 73 బాబాల్ 74 బాబాల్
75 బాబాల్ 76 బాబాల్ 77 బాబాల్ 78 బాబాల్ 79 బాబాల్
80 బాబాల్ 81 బాబాల్ 82 బాబాల్ 83 బాబాల్ 84 బాబాల్
85 బాబాల్ 86 బాబాల్ 87 బాబాల్ 88 బాబాల్ 89 బాబాల్
90 బాబాల్ 91 బాబాల్ 92 బాబాల్ 93 బాబాల్ 94 బాబాల్
95 బాబాల్ 96 బాబాల్ 97 బాబాల్ 98 బాబాల్ 99 బాబాల్
100 బాబాల్

సంవత్సరాదినందికలు.

సంవత్సరాది సందికలు తయారైనవి. చందా దార్లకు పి. పీ. లు పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్లవారిగా రోజూ కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందాదార్లకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదార్లకు ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయింపబడినది. ప్రతి సందికకు తపాల వ్యయము 0-8-0, మని ఆర్డరు రుసుము 0-2-0 తగలుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను లెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మా యద్యమమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము.

వ్యవస్థాపకుడు.



ఆత్మగౌరవము

శాసనసభల ప్రయోజనశూన్యత హిందూ దేశమునందు మాత్రమే గాక సింహళదీపము నందుగూడ వెల్లడియగుచున్నది. సింహళ శాసనసభ యందు, ఉద్యోగుల జీతములను హెచ్చింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు విశ్వప్రయత్నముల గావించిరి. ప్రజాప్రతినిధులలో పలువు రీప్రయత్నమునకు ప్రతికూలభావము కనబడచిరి. రెండు దినములు చర్చ జరిగెను. దేశ మీ ఏర్పాటుకు ప్రతికూలముగ నున్నదని తెలిసినను సింహళ ప్రభుత్వమువారు తమ పట్టుదలను విడువక అధికారుల వోట్ల సహాయముతో తమ తీర్మానమును కొనసాగించిరి. శాసనసభ్యులు పలువురు ప్రభుత్వమునెదుట నున్న అపాయములను సూచించిరి. కాని, గవర్నరుగారు వివరయిరి. అనధికారసభ్యుల హితమును లెక్కబట్టమనియు, అధికారసభ్యుల సహాయముతో తమ పంతమును నెగ్గించుకొందుమనియు బలికిరి. 19 మంది సభ్యులు తీర్మానమున కనుకూలముగను, 18 మంది సభ్యులు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి. అంతట పదునాలుగు శాసనసభ్యులు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకు సభను విడిచి లేచిపోయిరి. ఇక ముందు ఏ కేమిజేయుదురో యని ప్రజలు నిశ్చించుచున్నారు. వలసరాజ్యముల కార్యదర్శియగు చర్చిల్ మంత్రిగారికి ఏ రోక తంటివార్తను పంపదలచిరి. కాని, చర్చిల్ గారి హృదయము నెరిగిన వారు, వీరు న్యాయము సలిపెదరని ఎంచాలరు. ప్రజాస్వామ్యత్రయములపై వీరికిగల నిరసనభావము తెలిసినదే. శాసనసభనుండి లేచిపోయిన సభ్యులు తమ పదవులకు రాజీనామా నిచ్చెదరో లేదో తెలియలేదు. వారింకను ఏసంగతియు నిశ్చయించి కొనినటుల దోచడు. వీరు మరల శాసనసభలో బ్రవేశించి స్వగౌరవమును గాని దేశగౌరవమును గాని నిలుపుకొనజాలరు. హిందూదేశ శాసనసభలలో సభ్యులు నిర్విణ్ణహృదయలై యున్నారు. ఏమిజేయుటకును దోచుటలేదు. శాసనసభలలో నిలచి, దేశమునకు స్వరాజ్య మిప్పించుట గాని, ఇతరవిధముల లాభముజేయుట గాని దుర్లభ మని

వారికి చెలియును. కాని, ప్రతిష్ఠ వారి నింకను వేధించుచున్నది. సామ్రాజ్య శాసనసభ్యులగు రంగాచార్యులుగారు హిందూపత్రికాప్రతినిధికి చెలిపిన సంగతుల గాంచిన, వారు ఎంత నిరాశాపూరితులై యున్నదియు వెల్లడి యగును. శాసనసభల లాభముల గూర్చి వోటరులను ప్రబోధింపవలయునని, రాజప్రతినిధిగారు సభ్యులకు హితమొసగియుండిరి. తమ కండుల కిట్టమే గాని, వోటరుల యొద్ద తాము సలిపిన ఘనకార్యముల నేమని వివరింపవలయునో, రంగాచార్యులు గారికి దోచుట లేదు. తమ అవజయమును ప్రకటించుకొనుటదప్ప జేయ దగినదని వారికి గనుపింపలేదు. శాసనసభలు అనేక విషయములకొరకు ప్రయత్నము సలిపెను, కాని తుదకొక్కటియు సఫలము గలేదు. నిర్బంధచట్టములు కొన్ని రద్దయినను, సవరింపబడినను నిర్బంధములు తొలగలేదు. ప్రజలకు పౌఖ్యము గలుగలేదు. ఇక ప్రజల ఆర్థికదుస్థితి దుర్భరముగ నున్నది. పారిశ్రామిక సంఘునివేదికి సూచనల ననుసరించి, ఫలమేమియు గలుగలేదు. ఆర్థిక విచారణ సంఘునివేదిక వెలువడినది. ఇందలి సూచనలు మిగుల ఆశాభంగకరములుగ నున్నవి. కాశీతముమీద ఇట్టి రిపోర్టులను ప్రచురించినంత మాత్రాన, దేశముత్పత్తిపడనేరదని, రంగాచార్యులుగారు సూచించిరి. పన్నులు మితిమీరుచున్నవి. పన్నులు హెచ్చగుటకు ప్రభుత్వమునకు తాము తోడ్పడితిమని, రంగాచార్యులుగారు విచారించుచున్నారు. దేశమును కృంగజేయుచున్న అధికవ్యయము తగ్గుటకు శాసనసభ్యులు తోడ్పడలేకపోయిరి. పైనికవ్యయమును ఏమాత్రము తగ్గించుటకును వీరికి చేతగాకపోయెను. ఉన్నత ద్యోగములు భారతీయుల పరముజేయుటకు జేసిన ప్రయత్నములు వ్యర్థములయ్యెను. క్రిమినల్ విచారణల విషయమై యూరపీయనులకును భారతీయులకును గనుపజచెడి విభేదమును తొలగించుటకు వీరికి చేతగాకపోయెను. ఆర్థికదుస్థితివీ రాష్ట్రమునవట్టిననుకనుపించుచున్నది. దీనిని తొలగించుమార్గము గనుపింపలేదు. రంగాచార్యులుగారి రీతిన తమనిరాశను వెల్లడించిరి. కాని లాభమేమి? శాసనసభలవలన ప్రయోజనములేదని అనుభవపూర్వకముగ గ్రహించినపుడు, సభ్యులొకను దానిని విడిచిపోవుడు, ఆగ్రహమును నిరాశనుమాత్రము కనుబడిచి సంతమాత్రమున లాభమేముండును? వీరి యసమృద్ధి క్రియాశూన్యము దాల్చవలయును. ఆంగ్లజాతి క్రియాశీలమగు అసమృద్ధినిగాని, ఆవేశమును గాని, గుర్తించదు. శాసనసభలలో తమ పలుకుబడి నున్నయని, సభ్యులు గ్రహించుచో వానిని విడిచి వేయవలయునని ప్రభుత్వముగ వటుబడుటయే ధర్మముగాని, వాని నింకను నంటియుండుటవలన ఇసుమంతయు లాభముండదు. శాసనసభలలో బ్రవేశింపవలసిన తరుణము స్వరాజ్యసిద్ధికి బిమ్మటగాని, తత్పూర్వముగాదని విచిత్రమగుచున్నది. ప్రజేచ్ఛను కొనసాగింపలేని శాసనసభలవలన, లాభము నిరంకుశాధికారులకు గలుగుచుగాని, ప్రజలకు గాదు.

మహాత్ముని సందర్శనము.

లేబరు తగాదానుగూర్చి, గాంధీమహాత్మునితో ముచ్చటించుటకు బొంబాయి శాసనసభ్యులగు సేత్ మంగే... క్షిగారును, శ్రీమతి అనసూయాబాయిగారును ఎట్టవాడా జయిలుకు వెడలగ, అధికారు లిందు కనుమఠింపకపోయిరి. వారు సూచించిన కారణము విచిత్రముగ నున్నది. ఇందు కంగీకారమొసగుచో, గాంధీమహాత్మునికి అనవసర

ప్రాముఖ్య మొసగినటులగునట. మహాత్ముని ప్రాముఖ్యమును తగ్గించుటకు వారితో నితరులు సంప్రతింప గూడదని, అధికారు లాజ్ఞాపించెదరేని వారు మిగుల పొరబడిరని చెప్పకదీరదు. ఏలనన, మహాత్ముని కిదివరకే విశేషప్రాముఖ్యము గలదు. దానిని ఎట్టవాడా జయిలు అధికారులు దీసివేయుటకల్ల. మహాత్ముని రాతిగోడలమధ్య బంధించిరను, అతని ఖ్యాతి ప్రపంచమునందంతటను వ్యాపించియున్నది. అధికారుల చిన్న చేష్టలవలన మహాత్మునికి కలిగెడి నష్టమావంతయును లేదు. ఎవరిని జూచినను జూడనియకపోయినను, మహాత్ముని సందేశము నిలచియేయుండును. ఎల్లరహస్యనియములను చలింపజేయుచునేయుండును. నిన్నటిదినమునందమందొహించవనాశీమణులు గాంధీమహాత్మునికి ప్రణమిల్లుటకు ఎట్టవాడాజయిలుకు బయల్పడలిరి. మహాత్ముని జూచుటకు అధికారులనుమఠింపరని, వారికి చెలియును. కాని, మహాత్ముడు ప్రవేశించిన ఎట్టవాడాజయిలు ద్వారముయొద్దకుబోయి వారు నమస్కరింప దలచిరి. గాంధీమహాత్ముడు ఎల్లర మనోనేత్రముల ఎగుట మెలగుచుండ, వారి దర్శనము లభించుకండునా? జయిలు ద్వారముయొద్దకు బోయిన నారీ మణులు ముందుగ సూపరింటెండెంటుగారి కడుగగ, గాంధీని జూచుటకు కతమ వలనుపడకనెను. పుష్పములను సమర్పించి, గాంధీ కిందజేయువని సూపరింటెండెంటుగారిని కోరి, జయిలు ద్వారముయొద్దనే వీరుగీతములనుబాడి ప్రార్థనలను సేపి గాంధీ జన్నదినమహాత్మువమును సలిపిరి. జయిలుయొద్దజేరి మహాత్ముని జన్మోత్సవమును సలిపి నారీమణులభక్త శ్రద్ధలపారములనుటకు సందియమే? రాజగోడలు కారాగృహమును నిర్మింపవని జెప్పిన కవిత్యునిగిరి మునం దెంతటి సత్యముగలడు! శాంతిమాతను, ధర్మప్రచారకుని, సత్యవేత్తను నిర్బంధించుట వలన, అందుకు బూనినవారి కెట్టి కళంకము గలిగెనో యూహింపవచ్చును. గాంధీ మహాత్ముడు త్వరలో విముక్తుడు గావలయు నను నాతురము ఎల్లర మనములలో గనుపించుచున్నది. అట్టితేరి, మహాత్ముని సందేశములను నిర్వహించుటకు ప్రజలు అత్యంత శ్రద్ధవహించుట మేలు. తాత్కాలికావేశము జూపినంత మాత్రమున లాభము లేదు. బొంబాయిలో జరిగెడి గాంధీసర్ధంతి మహాత్మువమున పాల్గొన లేనందులకు చింతిల్లును, గుజరాత్ విద్యాపీఠము కొరకు ప్రోగ్రెసుడులచిన పదిలకల ధనమును త్వరలో సంపాదించి, గాంధీమహాత్ముని గౌరవింపుడని, పండిత బదనమోహన మాలవ్యా గారు సందేశ ముపిరి. మహాత్మునియొక నిజగౌరవము జూపుట కతనికి ప్రీతికరమగు కార్యముల జేయుటయే ప్రధానాధనము. నిర్మాణ కార్యక్రమము త్వరలో పూర్తియైన గాని, దేశము సత్యరాభివృద్ధి గాంచజాలదు. మహాత్ముని ముఖ్య సందేశ మిదియే. దాని నిర్వహించి భారతీయులు చరితార్థు లగుదురు గాక!

క్రైస్తవమతము: ప్రభుత్వపోషణ

క్రైస్తవుల చర్చికి ప్రభుత్వమొసగెడి పోషణ వలన, క్రైస్తవుల కమాత్రము లాభము గలుగుట లేదని, సి. యఫ్. ఆండ్రూసుగారు ఇండియన్ రివ్యూపత్రికకు వ్రాసిరి. ఇ.దువిషయమై చాల కాలము నుండియు వాదప్రతివాదములు జరుగుచుండెను. కాని దీని ప్రాముఖ్య మిప్పు డెక్కుడుగ గాన్పించుచున్నది. అన్ని మతములవారిని, గాంధీ మహాత్ముడు ఏకభావబద్ధులుగ జేసెను. మహాత్ముని నంకకు అన్ని జాతులవారును, అన్ని మతముల వారును ఆకర్షింపబడుచున్నారు. వెనుకటి విభేదము

లంతరించుచున్నది. హిందూవులు, మహమ్మదీయుల తొబాటు హైందవకై స్త్రీపులుగూడ స్వరాజ్యోద్యమమున పాల్గొనుచున్నారు. కాని క్రైస్తవుల చర్చిని ప్రభుత్వము పోషించుటచే, దానికి సంబంధించినవారు దేశభక్తిని జూపుటకు వీలు లేకున్నది. క్రైస్తవ మతప్రచారకులు ప్రభుత్వ సేవకులుగ పరిగణింపబడుటచే, ప్రభుత్వమువారి యెటుల జెప్పిన నటుల నడుచుకొనుచుండవలయును. వర్తెలిసుసంధి ఎంత న్యాయవిరుద్ధమో ఇప్పుడు చెలిసివచ్చుచున్నది. కాని దీనికొరకు కృతజ్ఞతాసూచకముగ ప్రార్థనలను సలుపవలయునని ప్రభుత్వమువారు చర్చిలను గోరగ, వారి యెటుల నాచరించిరిని ఆంధ్రానుగారు సూచించిరి. సంజాయిసును డయరు సేనానిగావించిన ఘోరపథకు, నాగరిక ప్రపంచ మంతయు హాహాకారము సలిపియుండగ, క్రైస్తవవిషయము మానము దాల్చియుండిరి. సందిగ్ధసమయమున వీరు తమ ధర్మమును నిర్వహించజాలక బోయిరనుట, సువిదితము. పలుమతములు వ్యాపించియున్న హిందూదేశమున ఒక్కమతమునుమాత్రము ప్రభుత్వముపోషించుటవలన, ఆ మతమునకు గలిగెడి లాభమునకన్న నష్ట మధికము. క్రైస్తవులు దేశమాతపట్ల నిర్వహింపవలసిన విధులను నిర్వహించజాల కున్నారు. క్రైస్తవులు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకు ప్రభుత్వపోషణమును వదులుకొనవలయు ననియు, అట్టితరీ వారు వివాదీయులవలె మెలగ నవసరముండదనియు, క్రైస్తవమతమును గూర్చిన దురభిప్రాయము లనేకములు దొలగిపోవు ననియు, ఆంధ్రానుగారు తేటపరచిరి. ఆంధ్రానుగారు ఇదివరకు మిషనరీ సంఘమునకు జెందినవారే. అట్టి ముఖ్యుడు డెలివెడి హితముగూర్చి క్రైస్తవసంఘము దూర మాలోచించి తన కర్తవ్యమును నిర్వహించుట యవసరము. ఇందు నియమి వాడేమిజేసెదరో చూడవలయును.

చెన్నరాజధాని ఆరోగ్యము.

1921 సంవత్సరపు ఆరోగ్య నివేదికము ఏ మాత్రము ప్రోత్సాహకరముగ లేదు. ప్రభుత్వము వారు ప్రచురించెడి అంకెలను నమ్ముటకు వీలులేకున్నది. అవి యన్నియు చాలనరకు తప్పులని నివేదికములించుచున్నది. 1920 సంవత్సరమునకన్నజనముల సంఖ్య తక్కువగ గన్పించుచున్నది. మరణముల సంఖ్యయు వెనుకటికన్న కొంచెము తక్కువగ నున్నది. చనిపోయిన స్త్రీలసంఖ్య విస్తారముగ గన్నట్లుచున్నది. ప్రసవ సమయమున లేగిన ఏర్పాటులు లేకుండుట ఇట్టి దుస్థితికి కారణముని సూచించబడెను. శిశుమరణములుగూడ విశోధముగనున్నవి. మరణముల సంఖ్యను తగ్గించుటకు నివారణోపాయముల నవలంబించవలయునని నివేదికయందు సూచించబడినది. కాని అధికారు లెవరును, దేశపు ఆర్థికదుస్థితికిని, మరణములకును సంబంధమును తిన్నగ కనిపెట్టినటుల దోచదు. ప్రజల దర్శద్రదశను తొలగింపనంతవరకు, ఇతర యుపాయముల నెన్ని బన్నినను, అవి ఫలప్రదము గానేరవు. అంటు వ్యాధులలో కలరా అన్ని మండలములలోను వ్యాపించియుండెను. స్పృహతవ్యాధివలన దాదాపుగ పదివేలమంది చనిపోవుట శోచనీయము. ప్లేగువ్యాధి నివారణకు ఇంతవరకవలంబించుచున్న పద్ధతులు సంతృప్తికరముగ లేవని, నివేదిక యంగీకరించుచున్నది. జ్వరముల క్రింద చనిపోయినవారి భ్రమితులకు ఊయవ్యాధిగలదని యూహింపబడెను. ఇందునుబట్టి ఊయవ్యాధి యీ రాజధానియందు పీఠము బెట్టుకొనెనని యూహింపవచ్చును. మరల మరల తిరిగివచ్చు జ్వర మొకటిసేర్కొనబడినది. ఇట్టి ప్రత్యేకరోగములు గాక, మిగిలిన కారణముల

క్రింద నూటికి 43 వంతు మరణములు వివరింపబడెను. ఇన్ని మరణములకు సరియగు కారణము దెలియకుండుట విచిత్రముగ నున్నది. ప్రభుత్వవిమర్శనమునందు ప్రస్తుతస్థితి విషయముగ నున్నటుల దెలుపబడెను. కాని దీనినుండి బయల్పడుటకు మార్గ మేదియో, తెలుపబడలేదు. త్రాడు బొంగరము లేని సూచనల వలనను హితవాక్యముల వలనను, ప్రయోజనము గలుగదు. ప్రస్తుత మవలంబించెడి పద్ధతులు బనికిరావని ప్రభుత్వమువారింగీకరించుచున్నారు. కాని, ఏపద్ధతులు పనికివచ్చునో తెలియకున్నది. వైద్యులలో ఎవరి సిద్ధాంతములు వాటివి. దేశమునందు ఆనుశ్రుతముగ నవలంబించెడి ఆరోగ్యవిధుల గూర్చి, వైద్యాధికారులు యోచించుట లేదు. పాచ్చాత్మదేశములందు వ్యాధికము నందున్న పద్ధతుల సేదేశమున బ్రవేశింపజూచుట వలన అపజయము వాటిల్లు సహజము. భారతీయుల ఆచార వ్యవహార సాంప్రదాయములను బాగుగ గుర్తెరింగినవారు గాని, అనుకూల నియమములను సూచింపజాలరు.

లేబరుపక్షము : యుద్ధప్రయత్నములు

మరియొక యుద్ధమున దేశము పాల్గొనవలసివచ్చునో, తాము ఏతమాత్రము సహాయము జేయమనియు యుద్ధ మే తీరున నయినను జరుగకుండునాటంకపర చెదనుననియు, ఇటీవల బ్రిటీషు లేబరు పక్షమువారు ప్రచురించిరి. ఆస్ట్రేలియా లేబరు పక్షమువారుగూడ వీరి మార్గమునే ఆనుసరించుచున్నారు. తమ మంత్రులగు హ్యూజెన్ గారు వెనుకజేసిన వాగ్దానములను బోధోల్లీరనియు, గతి సంగ్రామమే కడకటి సంగ్రామమును వాగ్దానమును భంగపరుచుచున్నారనియు, బ్రిటీషు ఇంపీరియలిస్టుల ఆజ్ఞలకులోబడి ఆస్ట్రేలియాను మరియొక యుద్ధమున దింపునో తమ సహాయమును నిరాకరించి అట్టి వికత్తును తొలగింప బ్రయత్నింతుమనియు, వీరి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాని సమయము వచ్చినపుడు, లేబరుపక్షపు ప్రతిజ్ఞ తంతవరకు యత్నరకు వచ్చునో చూడవలయును. ఒక్కసంగతి మాత్రము నిశ్చయమయినది. ప్రాన్సు, ఇటలీదేశములేగాక, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందనేకులు పైతము తుక్కితో ఇంగ్లండు సమరము సలుపుట కిచ్చగించుటలేదని స్పష్టమగుచున్నది. బ్రిటీషు మంత్రులీ సంగతిని కనిపెట్టి యేయుందురు.

లక్షదీవులు.

లక్షదీవులను ద్వీపములు పశ్చిమసముద్రమునందు గలవు 1920 సంవత్సరపు నివేదికజూచిన, అందలి స్థితి దుర్భరముగ గనుపించును. దక్షిణ కనరా కత్తెరగు ఎల్లిసుగారు తమ పరిశీలన ఫలితమును ప్రచురించిరి. అక్కడ విచారణజేయు పద్ధతి విచిత్రము. దేశభాష మళియాళ భాషయైయుండ సాక్ష్యము కన్నడభాషలో రికార్డుజేయబడుచున్నది. జిమానా ను విధించినపుడు, అందుకుసంబంధించిన ఉత్తవు లేవియు గనుపింపవట. సర్వజయిలులో ఖయిదీలకు చాలింత ఆహారమిడుటలేదు. అంటు వ్యాధులు విశేషముగ వ్యాపించుటచే మరణము లధికముగ నున్నది. స్త్రీలచే అధికారులు నిర్బంధముగ కూలీవనిజేయించుచున్నారు. ఇది దుస్సహముగ నున్నదని వారు మొరలిడినను, ఎల్లిసుగారు నమ్ముటలేదు. విద్యాపరిస్థితులు చాల వెనుకబడియున్నవి. ఎల్లిసుగారి వర్ణనజూచిన, అధికారుల దుండగములు మిన్నముట్టుచున్నటుల కనుగొనవచ్చును. కత్తెరగు లీదీవులను కొన్నివత్సరముల నుండియు చూచుటయే లేదు. వైద్యసహాయము

చాల తక్కువగ నున్నది. ఇట్టి పరిపాలనము ప్రభుత్వమునకు కళంకదాయక మనుటకు సందియములేదు.

ఈజిప్టు నాయకుడు

ఈజిప్టునాయకుడు జిగుల్ పాషా గారిని నిర్బంధముననుంచి, ఈజిప్టుసమస్యను పరిష్కారముజేయ నెంచుట అసంభవమని స్పష్టమగుచున్నను, అధికారులు తమ పంతమును విడుచుటలేదు. హిందూదేశనాయకుడుగాంధీని నిర్బంధించుటచే, హిందూదేశమున శాంతి ఎటులగలుగ లేదో, ఈజిప్టుదేశమున జిగుల్ పాషాగారిని బంధించినను అటులనే శాంతిగలుగ లేదు. అంగ్ల లేబరుపక్ష ప్రతినిధులు వెనుక నెరకమారు దెలిపినటుల, జిగుల్ పాషాగారు లేనిది, ఈజిప్టు దేశమేలేదు. జాతీయాశయములను ఎంతకాల మిటుల విఫలపరుచుట? జిగుల్ పాషాగారిని విడుదలజేయవలయునని స్పష్టమొక్కవారిని కోరగ, వారందుకు నిరాకరించిరి. ఇట్లు యధికారులు తమ నిజధర్మమునుబాసి దండనపద్ధతినే శరణ్యముగ నమ్ము కొనుచున్నారు. అంగ్ల దేశ రాజనీతి చతురత, యధఃకృత మయ్యెనని తేటపడును.

మితిమీరిన వ్యయము

ఇటీవల హాకీం ఆజ్ఞాల్ ఖానుగారును, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారును పూనా నగరమునకు వచ్చినపుడు, మ్యునిసిపాలిటీవారు అడ్డెసును ఖను ద్పించి యుండిరి. ఇందు కిగు వ్యయమునకుగాను రూ 500 లను ప్రత్యేకించిరి. కాని కత్తెరగు గారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి. మొదటి కారణము, ఈ నాయకులు శాసనోల్లంఘనముకొరకు తిరుగుచుండుట. రెండవ కారణము, ఇట్టి వ్యయము మితిమీరిన వ్యయమట. అధికారు లిట్టి స్వల్పపు ఖర్చును మీతిమీరినవ్యయ మనుట ఎంతవిచిత్రమో యూహింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు జేసెడి ఖర్చులబట్టి జూచిన ఇదియొక లెక్కయో? ఇష్టము లేనపు డెట్టిపేర్ల నయినను బెట్టుచున్నను. ఆ విషయమటుండ దేశభక్తులను గౌరవించుట కయినను స్థానికసంఘములకు స్వాతంత్ర్యము లేనపుడు, స్థానికస్వపరిపాలనము నేటివీరకాయ గాదా?

విదేశ వార్తలు

విషమావస్థ తప్పట

ముదేనియాలో నేడు సైనికసమావేశము

ఫ్రేసును ఖాళీచేయుటనుగూర్చి ఆలోచించుట

శుభ సూచనలు

లండన్, అక్టోబరు 1:—రాత్రి 11-50 గంటలు. సామీశ్య ప్రాచ్యదేశపు వ్యవహారములు దుశ్శుభములగుకానించినను ఆకస్మికముగ పరిస్థితులు, కలవని కల పుగ, శుభ ప్రదముగ ప్రస్తుతము మారినటుల భావించుచున్నది. ముదేనియాలో సైనికోద్యోగు లందరు మూడవతేదీన సమావేశ మగుటకు ఇప్పుటికిగత్యయింతుకొనిరి. నిశచ ఉత్తవు వరకు ఎట్టి చక్షున జరుపరాదని అంగ్ల రాష్ట్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. దానిచే ప్యారిసులోను, లండనులోను అందరు సంశయము గాంచిరి. మేమిట్లు నిజముగ త్రికణశుద్ధిగ కాంతిపరిస్థితులను ప్రజేక బెట్టుటకే ప్రయత్నించుచున్నారని తలంచుచున్నారు. మంటబాడపటిభాగమువరకు వ్యాపించియున్న ఫ్రేసు దేశమును అక్రియానోపిలుతో సహా తక్షణము ఖాళీజేసి తిరిగి వశపరచవలయునని యూరపు సేనానిగారు జాతీయవాదుల

ఒకమూల గ్రీకులయొక్క కృతములు (గ్రీకును సూర్య పేరు
యొక్క తెలియబడెను. కవచస్థలము నుడ అంధశ్రవణముగ
నున్నందు. ఒకవంక ఇట్టి స్థితియందు ఇంకను గొంతెక్కు
గొర్రెలను గోరుచున్నారు.

వాతావరణ స్థితి

1922-వ సం॥ అక్టోబరు నెల 2-వ తేదీ మంగళవారము.

| స్థానము | ఉష్ణోగ్రాదులు | వర్షపాతము | తేలికపాటు | తేలికపాటు | తేలికపాటు |
|------------|---------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| హైదరాబాద్ | 84.4 | 77.6 | 2.08 | 2.08 | 1.56 |
| బీజాపూర్ | 82.2 | 77.3 | ... | 0 | 0.58 |
| కర్నూలు | 87.9 | 77.2 | 0.17 | 0.19 | 0.09 |
| కాకినాడ | 86.6 | 78.5 | ... | 0 | 0.40 |
| గుంటూరు | 92.9 | 78.8 | ... | 0 | 0.48 |
| మచిలీపట్నం | 95.5 | 74.2 | 0.08 | 0.08 | 0.76 |
| కర్నూలు | 98.0 | 72.6 | ... | 0 | 0.41 |
| కర్నూలు | 91.7 | 85.1 | 1.02 | 1.02 | 0.42 |
| అనంతపురం | 97.8 | 74.6 | ... | 0 | 0.68 |
| చెన్నై | 94.6 | 79.0 | ... | 0 | 0.56 |
| మద్రాసు | 91.3 | 77.7 | 0.25 | 0.28 | 0.04 |
| మద్రాసు | 96.4 | 76.5 | ... | 0.12 | 0.59 |
| చెన్నై | 91.7 | 77.4 | ... | 1.16 | 0.81 |
| మద్రాసు | 95.0 | 75.5 | ... | 0.23 | 0.48 |
| కర్నూలు | 91.6 | 78.1 | ... | 1.08 | 0.24 |
| కర్నూలు | 92.2 | 71.3 | 0.03 | 0.10 | 0.25 |
| కర్నూలు | 96.7 | 75.1 | 0.15 | 0.27 | 0.41 |
| కర్నూలు | 92.9 | 78.3 | ... | 0 | 0.37 |
| కర్నూలు | 95.0 | 75.0 | ... | 0.09 | 0.48 |
| కర్నూలు | 96.2 | 77.3 | ... | 0.22 | 0.52 |
| కర్నూలు | 90.8 | 77.3 | ... | 0 | 0.28 |
| కర్నూలు | ... | ... | 0.49 | 0.49 | 0.08 |
| కర్నూలు | 84.0 | 74.5 | 0.11 | 0.11 | 0.38 |
| కర్నూలు | 85.7 | 74.9 | 0.08 | 0.08 | 0.76 |
| కర్నూలు | 88.6 | 75.1 | 1.65 | 20.5 | 1.15 |
| కర్నూలు | 85.1 | 76.8 | ... | 1.22 | 0.57 |
| కర్నూలు | 87.9 | 67.0 | ... | 0.06 | 0.84 |
| కర్నూలు | 85.2 | 66.9 | 0.10 | 0.27 | 0.56 |
| కర్నూలు | 75.2 | 62.6 | 0.08 | 0.16 | 0.66 |
| కర్నూలు | 94.6 | 75.1 | ... | 0 | 0.40 |
| కర్నూలు | 83.2 | 68.2 | ... | 0 | 0.29 |
| కర్నూలు | 86.8 | 75.7 | ... | 0 | 0.78 |
| కర్నూలు | 86.6 | 76.1 | ... | 0 | ... |
| కర్నూలు | 88.8 | 77.0 | ... | 0 | 0.86 |
| కర్నూలు | 95.2 | 70.5 | ... | 0 | ... |
| కర్నూలు | 61.5 | 52.2 | 1.04 | 1.09 | 0.22 |
| కర్నూలు | 65.4 | 52.2 | 0.47 | 1.54 | 0.76 |
| కర్నూలు | ... | ... | ... | ... | ... |
| కర్నూలు | ... | ... | ... | ... | ... |
| కర్నూలు | ... | ... | ... | ... | ... |

మట్టులు చేతనుండుటకు కొన్నిచోట్ల పలుగగను మరియు కొన్ని ప్రదేశములందు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్థిక చాలవరకు తక్కువగానే యున్నది కొన్ని చోట్ల మాత్రము ఎక్కువగ నున్నది. మొటివేడిమి ఎక్కువగ నున్నది. చేతనుండుటకు కష్టించుచున్నది. ఉత్తర మద్రాసు తీరమున వర్షపాతము సాగుచునే యుండును. రాజధాని దక్షిణభాగమున వాతావరణపరిస్థితులు కొంచెము అశుభముగ నున్నవి.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూలు.
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

అహమదాబాదు మిల్లులు

పనివాండ్ర యాజమానుల తగాదా

ఈతగాదాను తరిమింపుటకు నియమింపబడిన నేటి మంగళవారము, ప్రిన్సిపాలు ఆనందశంకరుగార్లు తమతీర్మానమును ప్రకటించిరి. బిక్రీకనీకి ఒక నెల తీరము మరియు రూపాయలు మొత్తము 55 రూపాయలకు మించకుండ బొసను ప్రతి పనివానికి నియోగ్యులైన వారు నిర్మించిరి.

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు లేటు.
ఎక్స్‌చేంజి
బాంకి లెల్లి గాకికు బ్రాన్సు ఫరు 15 15/82 పెన్సిలు
బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు—15 15/82 పెన్సిలు
బాంకి కొనుగోలు లేటు } 15 19/82 పెన్సిలు
మాడు నెలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 25/82 పెన్సిలు
ఆరు నెల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 15/16 పెన్సిలు
కలకత్తా మార్కెటు
కలకత్తా నెవ్రెంబరు 2 సోమవారము

కత్తి:—బెంగాలు నాగపూరు రూ 462/8
దస్తూరు 885
కనోరాం 12/4
కనకాబా:—అంగ్లో ఇండియా 108/8
యస్. యస్. కేఫ్ 3/58
నావూరా 46/2

మారకపు లేటు
ఎక్స్‌చేంజి, బాంకి లెల్లి గాకికు బ్రాన్సు ఫరు 15 9/16 పెన్సిలు
డిమాండు డ్రాఫ్టులు—15 19/82 పెన్సిలు
బొంబాయి - మేరూ మార్కెటు.

బొంబాయి నెవ్రెంబరు 2 సోమవారము
నాయంకాల మునుపటి వాటాధరలు యూర్రో విధమున
నిలచియుండెను.
అనామదాబాదు ఆద్యాత్ము 8029 ఇండియన్ బ్రిటిష్ 210
బొంబాయి కంటె 1015 ఇండియన్ మల్టా 602
బొంబాయి క్రెయిగు 1855 కొపి-మూ 1950
మెట్టలు ఇండియా 4800 మ్యాగ్నేటు 641
నెలవారి 675 కేసలు 902
కలకత్తా బాంకు 2195 ఫోనిక్స్ 806
కలకత్తా 455 కంప్లెక్స్ 645
కలకత్తా 2140 వాపురి 250
కలకత్తా 1940 క్లెయిన్ 4450
ఫలబాధాలు 1225 స్వేచ్ఛ 1080

ఇతరవాటాలు
కాతావాడ—రూ 790
కాతా వరకు అందు ప్టీలు (అర్డినెరి, 50
" (డిఫర్) 135
కాతా అయిలు మిల్లు—45
నెలవారి బాంకి—88/8
కాతా బాంకి—16

మారకపు లేటు
నెవ్రెంబరు 6 బుధవారము
ఎక్స్‌చేంజి:—బాంకి లెల్లి గాకికు బ్రాన్సు ఫరు 15 17/82 పెన్సిలు
డిమాండు డ్రాఫ్టులు—15 19/82 పెన్సిలు

కడప డిస్ట్రిక్టు మునిసిపల్ కౌన్సిల్

స్పాల్ కాక్ నె 197/1922 రు
కటిక ఆబ్జెక్ట్ ఫాజర్—వాది
VS
పోతురాజు మునెయ్య—ప్రతివాది
వాడికి ప్రతివాది ప్రానియిచ్చిర ప్రానోలు బాకి విషయమై రు 24-6-0 లకు ప్రతివాదిచేన వ్యాజ్యము దాఖల్ చేయబడి తే 16-10-22 ది విచారణకు వాయిదా వేయబడి యున్నది. సడరు తేదీకి కొర్రులో ప్రతివాది హాజర్ కానియెడల ఆతనిపక్షాత్తుడున డిక్రీ చేయబడును.
జె. పిచ్చయ్య
వాదితరపు ప్టీడరు.

యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. P. 5/22
విదురు జగ్గ శ్యామ్ము—పిటిషనరు
జూ పిటిషనరు భర్త తేటు విదురు రామమూర్తిగారి పేర వేరవ గంగాధరం-యూ వెంకటేశ్వర గార్లు 18-6-19 తేదీని ప్రాయంచించియ్యిన 68-4-1 ల ప్రానోలు రా॥ అనతి ప్రాయదాటు బాకి రాబట్టుకొనుటకు సక్కువనే కర్ఫికిటు యిప్పించుచున పిటిషను దాఖలుచేసినది. అందుకు ఏమయినా ఆక్షేపాలు వున్నయెడల యలమంచిలి డి॥ ము॥ కోర్టులో 23-10-22 తేదీని వరకు 10 గంటలకు హాజరు తెలియజేసుకోవలెను.
G. P. Jagannatham.
Pleader.

చెన్నై పురీ బజారుధరలు

అక్టోబరు 2-వ తేదీ మంగళవారము.

(1) ధాన్యములు
వనియలు రూ 1-3 రు 56 మెదలు 68 మెదలు
బియ్యము బస్తాలు మెదలు. కరణి.
కునుకు తెనాలి " 46 1/2 రు 18-0-0 14-0-0
నెలవారి " డిటా " 15-8-0 16-0-0
డిబ్బి " డిటా " 15-8-0 16-0-0
రాగులు " 164 బస్తా 1-3 " 9-8-0 10-0-0
నవ్వులు " " 20-0-0 21-0-0

(2) వప్పు ధాన్యములు
కంబలు బస్తా 1-3 196 రు. 18-8-0 16-0-0
నెలవారి " డిటా " 18-8-0 14-0-0
నెలవారి " డిటా " 14-8-0 15-8-0
మినుములు " డిటా " 15-0-0 17-0-0
ఉలకలు " డిటా 164 " 9-8-0 11-0-0

(3) నూనె వస్తువులు
నవ్వులు నూనె రూ 1-4 రు 150-0-0 155-0-0
నెయ్యి ప 1-3 " 18-0-0 28-0-0
కొండాపురం కేరుకనకపు రూ 18 " 58-0-0 59-0-0
యిరిగ్రడేశము " " 64-0-0 66-0-0
కేరుకనక నూనె గ నూనె రూ 1-3 రు 125 మినుము నూనె 120
అమలము నూనె రూ 1-3 రు 120-0-0 121-0-0

(4) కల్లర వస్తువులు
చాయకనపు రూ 1-4 రు 140
కలకత్తా " " 100-0-0 114-0-0
మిరకకాయలు(గుంటూరు) రూ 1-4 రు 98-0-0 108-0-0
గుంటూరు పాయకట్టు నీటిమడల నూనె 1-3 రు 60, 65
కలకత్తా పాయకట్టు " " 70, 75
తెల్లము రూ 1-3 రు 48-0-0 52-8-0
దిరిగిపడు పాకలి రూ 1-3 రు 45-8-0 52-0-0
" క్రొత్త రూ 1-3 రు 61-0-0 68-8-0

(5) ఇనుము
కట్టలు 1-0 రూ 1-1 రు 87-0-0 87-8-0
చడరం " 8-0-0 89-0-0
కల్లండు " 89-0-0 40-0-0

(6) లోహములు
కండి 100 కులంజ రు 28-0-0
బంగారము కులంజ 1-1 రు 26-10-0
కవరం 1-1 రు 17-2-6
ఇత్తడి రూ 11 రు 615-0-0 818-0-0
రాగ డిటా రు 845-0-0
అస్సా కెస్టరీ రూ 1-1 రు 48-4-0 48-8-0

(7) రంగులు
డింబాంబాత్తు 20 డిక్రీలు అంబాంబాత్తు రు 96-0-0
డిటా 18 డిటా రు 75-0-0
అపు క్రిష్ణము 20 డిక్రీలు రు 97-0-0
డిటా 16 డిక్రీలు రు 77-0-0

మధ్య రాష్ట్రముల

కాంగ్రెసు సంఘము

నేటి జమునాలాలు బజార్ గారి రాజీనామా
మధ్యరాష్ట్రముల కాంగ్రెసు సంఘమునకు ఉపాధ్యక్షుడగు నేటి జమునాలాలు బజార్ గారు సంఘమున కొన్ని నేరములను మోపుచు రాజీనామా లేఖను పంపిరి. ఆ లేఖను సంఘ సభలో చర్చించుచు సంఘమునై తెలుపబడినందు విధానమున యు రాజీనామాను రద్దుచుచుకొన కొరక మనియు బజార్ గారికి తెలుపుటకు సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

హార్విచ్చిలో సోవియటు ఒడ ప్రవేశించుట
లండను, నెవ్రెంబరు 29:—సాయంకాలము 5-50. బోర్డింగు విగ్ అను సోవియటునాక హార్విచ్చిలో ప్రవేశించినది. సర సమర్థులను కప్పానుండి పడవనాకరవరకు జూపుచున్నారనీ వీరు గొప్ప వారు చిన్న అను విభేదము లేదు. తడవనియ్యింకరియు ఏకాదయుగ ప్రకర్తించుచున్నారు. ఒడ గదులలో తెనిక బ్రాట్స్ని సోవియటువాయకుల భాయపట్టుములు అలంకరించుచుండినవి. అందరునుకలిసి ఆహారమును భుజించుచున్నారు.

బాంబాయి ప్రాంతమున వేరువేరు అంబు
 జన్మకలయలను దాక్షిణ్య నిబంధన నిర్దేశించుచు వర్తమాను
 పరిచి, వాగ్దేవత కాలమున అంబులను పరిచి, వాగ్దేవత
 వాచాగిగాను నిర్దేశించిరి. వీరి దేవత ముగ్ధా (మృగ) వాచా
 మాది నిబంధించిన ప్రభుత్వమును నిర్దేశించుచు వర్తమాను

శ్రీయుత శ్రీనివాసరావుగారి షష్ఠిపూర్తి మహోత్సవము

పాఠులు "లోకబంధు" బిరుదము నిచ్చిరి.

కాకినాడ, 29 వ సెప్టెంబరు:—కడి కాకినాడపురమున గల గొప్ప మొట్ట కెన్నఁదలము, అసాధారణ గణిత శాస్త్రవేత్తయైన, జీవేంద్రియమును, పుణ్యపుణ్యమును నడు శ్రీయుత శార్వర్య శ్రీనివాసరావుగారి షష్ఠిపూర్తి కవలొత్సవము చేయుట అనునది గుణనిశేషములతోని సత్పురపులు జ్ఞానులు అనంతరే కనుగొని సహృదయ చేయకాలము వచ్చినది విశదపరచుచున్నది. ఈయన గొప్పసమయము యిందించున గ్రహింపకయ్యెడిన యాత్రము చేడియన మహిమనిశేషముల గుర్తించిన "లోకబంధు"ను సార్వ విజయము సంపూర్ణమతోమముతో హృదయపూర్వకముగా ప్రసాదించెను.

కేటి యందయిన హౌందవాచాగ్రహారము జగత్సాధనములలో పురపాలకాధ్యక్షుడైన శ్రీ పోతుల సత్తిరావుగారింట్ల ఉత్సవము గానింపబడి రెండు రోజులు సమయమున కమాతాధన మయ్యెను.

బహిరంగ వర్ణ.

సాంఘికాలము రి గంటలకు బహిరంగవర్ణ జనులయెడను. అగస్త్యధర్మమునుండి కాకినాడ పురమునకు బయటపడెను. వర్ణధర్మమునకు భజతో నూత్రాంతులేనీ శ్రీనివాసరావుగారిని గొనవచ్చిరి. చాలమంది వ్యాధివాదులు పురపరములు అచ్చటనుండి వారిలో దాక్షుడు పుష్పలూరి గోపాలకృష్ణగారు, శ్రీయుతులు యల్లాబోయ్యల కామేశ్వరరావు లక్ష్మీరాజు నువ్వారావు రావుసాహెబు-యల్లాబి కెంకట్రావు కాళం కావలిగయ్య (కేటి పురం రాజాజీ గారొకరి. శ్రీనివాసరావుగారు పుట్టుకవలన కాపులవంశియైనను బ్రాహ్మణునివలె జూచుట. కావలెనది వృద్ధ గృతును. పుష్పకాలాంబుకుడై తదుతులూ భోజనదాల్చి ఉత్తరీయమును జుట్టివాడై నిగర్వయాదాదుడై యు పరమసాధుడై శోభిల్లే.

అగస్త్యశోభనాగ్రము

పురపాలకవర్ణ సహౌషాధ్యక్షుడును గల గొప్ప మెంటు కెన్నఁదలము గోదావరీజిల్లా అంధకారాగ్రామము అను శ్రీ దగ్గి కాళి మూర్తిప్రకాశరావు పంతులు బి. ఏ. గారధ్యక్షుడును నుండిరి. తానను శ్రీనివాసరావుగారును ఒకటి అక్షిణుల (అనగా, టైమర్ డిప్యూటీ జేకర్ల అక్షిణు) చిరకాలము కలిసి పనిచేసి యుంటిమనియు, అప్పుటినుండియు వాగుగా వెలుగుతుమనియు, ఉపనానములచేసి పనిచేసినవారైనా ఈతల జ్ఞానమున్నవనియు, కాళిక్షుడైనయె. బ్రాహ్మణేతరుడని పిలువబడినప్పటికిని బ్రాహ్మణుడను కల బాగు నిజమైన అగ్రము గ్రహించి-చో నిక్కయముగ నీయడే బ్రాహ్మణుడే-దెగువనియు, బ్రిటిష్ సామాన్యమున గుర్రజిద్ద గానీ ను బ్రహ్మచారి అనెనో-చో డ్యు, లార్డు మిల్, లార్డు కెమర్ అయి గురును బ్రహ్మచారులై యుండి రాజీయ విషయములందు కళోహం యై "కేంద్ర" నటించుచుట్టు, మనదేశమున వివాహము చేసికొనియు కళత్రని హీనుడై సరిసార సంతోష మనుభవించక బ్రహ్మచర్యము నవలంబించియున్న శ్రీనేమూరి రాజకృష్ణగారే ఎం. ఎ. ఎల్. టి. గారును, సంసారమును జొలదికాల మనుభవించి పిక్కట బ్రహ్మచర్యమున నడపుచున్న వివాహబాధ్యక్ష గురువతి కెంకటరెడ్డి వారయడను ఎం. ఎ. ఎల్. టి. ఎం. ఎల్. టి. గారును బాహు విద్యానీశ్వరరావు కృష్ణరెడ్డి ఎట్టు పాటువడిగో, ఆ విషయమున వివాహమే చేసికొనక సుసా, సంపదలకు దెవచి యుగ్గి అగ్రతర బ్రహ్మచారియై సత్సంగుడై, సక్తి (వేయ, భూతదయ మొదలగు గర్భగవంశము శ్రీనివాస రావుగారు యునియమోదీ మట్టుపత్రి నానంది బ్రాహ్మణులకును సర్వ జనులకును అదగిన యండగియు, వీరికాని పిక్కటంబమునకుగాని బ్రాహ్మణ నిరసము లేదనియు, బ్రాహ్మణేతరగ్రహమున వచ్చినవర్ణమునకు యాయన చెప్పిన వికమత్తము యిక్కడ కలుగు వివాహము కల్పించుచున్నాననియు, స్వల్ప ఉద్యోగమొప్పటికిని గొప్ప బద్ధి బిశేషము గలదనియు ప్రశంసించి అగ్రతరును అయిన సాశ్వతించెను.

కథానాటకనిగురించి

చెప్పెను వాస్తవమును గర్వతోకాణాలు ప్రభులు గూర్చి గుంటూరువాని శ్రీ. పు. లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు పోకిరామాకుడు ప్రహ్లాదుని కలిపించి గుణములన్నియు శ్రీనివాసరావుగారికి గలవనియు సా. ఘోష సేనగూర్చియు చెప్పి ఇట్లు ప్రశంసించిరి. ఈయన శార్వర్య కంఠజాతు. జన్మస్థానము బండరు భూతామహి మహాబలమును మాతాను సజ్జలబడి. ఈరెండు కుటుంబములను కాపులవంశములో మిగుల విన్న కెక్కినది. మహారాజులకు వారి కునిపట్టు. వీరివద్ద లోకము మోతననెలలో గొప్పయ్యుద్యోగముల చేసి ప్రశంసించిరి. అవీరకత్తమే వీరికర్త వారలకు యందగ్ని టిల్లను వ్యాపించియున్నది. కాపుననే వీరు ధర్మసాధనమై జనుల పోరాటములో వెనుదీయక విజయప్రదములగు ప్రయత్నముల కొనసరించు వారై యుండిరి.

.....వీరికన్న దేశభిమానమును మితిలేదు. శుద్ధేశ్వరధారణాదిము చేయువారిలో వీరు ప్రథమ బుద్ధులు. వీరు దింభపియులు వారు. భవమునకై యెత్తులెత్తువారు వారు. అధికారమునకై కలిపించువారు వారు. అతిసాధువులగు విరాగులు. జీవేంద్రియలలో జీవేంద్రియము. పండితులలో పండితుడు! భక్తయందు. గర్భంధకర్తలలో గర్భంధకర్త. విమర్శకులలో విమర్శకుడు. నీ య మ యు త్త ల లో ని య మ యు త్త డు. జ్ఞానలలో జ్ఞాని.....వీరు తమ విద్యవర్ధినించి మంచి చేతము గల యుద్యోగము కొనసరించినవారై యుండియును, అనగా గంసారము నీచుటకు లేగిన అధికము గలవారై యుండి యును, ఈ నువ్వలలో పడియునుగక బాధువు లేదని చెప్పి చెప్పినను వివాహమును త్రోసివేసి, కే. పు. జీవేంద్రియవర్ధియును కొనసరించుచున్న మహానిమూల యిట్టివాని పి. గ్రా. సె. లకుటకు సుది యో మేమున్నది. అందుచేతనే యాచనార్పణమి వీరపూజనలపు డిననులందు యా యత్నము జరుపబడుచున్నది.

శ్రీనివాసరావుగారి అపూర్వజ్ఞానము

వీరికి గంపూర్ణతాగ్రములందు నగమానకు గ్రంథములు. వీరిభావలలో గర్భంధకాజుల విరచించి క్షాపించి కలచే లోకమును వెలుగుపజేయుచున్నాడు. వీరికి శ్రీకాస్త్రమునందు ప్రత్యేక భిక్షవేళము మొదలగు గలదు. అంకజిత, బి. గణిత, గోళజిత, చా. యోగజితయందు వీరికి సాధారణపు కళాబ్రహ్మచారు (బి. ఏ.) లకును కళానిధి (ఎం. ఎ.) లకును నుండు జ్ఞానముకంటే సగ్గి జ్ఞానము కలదు. వీరికాస్త్రవిషయములలో సమర్థుల అంశము లోకముల గనివెట్టి పండితులందరి యొక్క నిక్కమను పొడవు నందియుండిరి.

శ్రీధర్మరసరమును గూర్చి వీరప్రాసిన గ్రంథములు మిక్కిలి లోలక జ్ఞానమును బోధించున యె చున్నవి. బహువ్రతి కాధపతులు వీరినిగూర్చించివిభిషాదముల నిచ్చియున్నాడు. శూన్యపూర్వకకాళములో గూడిన పూర్వముకటి యునుగాని యేకాది శూన్యపూర్వకతయొక కణపల మొకటి కానేరదు. అనగ్రంథరాజును వీరిగొనెంచిరి. ఇది చాలలోతగు నంశములతోనునదియై యున్నది. పాశ్చాత్యగణితశాస్త్రము లెల్లయును దూరమాలాచింపబాలక యిదివరకు ఏకాదశాశ్వతగ్రంథతయొకగుణన ఫలము ఒక్కటియైనను. అని తమ గణితశాస్త్రములో లిఖించియుండిరి. అనితప్పని వీరిగ్రంథములో ప్రమాణముగా బులుపుచేసియుండిరి. ఇది ఇ గ్గిష్ భాషలో బ్రాహ్మణి నవి. సామాన్య బుధున కందును కావు.

మఱియు, భృదువభుర సంస్కృతభాషలో వీరు సాంఖ్యశాస్త్రమును శ్లోకరూపముగా విరచించిరి. ఇదియొక అపూర్వశాస్త్రమై యున్నది. మనపూర్వులు సాంఖ్యశాస్త్రములకును వేదాంతములకు సంబంధము చాల కలదని తెలిసికొని యుండిరి. కావుననే వేదాంతమును సాంఖ్యశాస్త్ర మనుమే తో క్యవహరించిరి. ఇట్టిపాశ్చాత్యపండితులను, వారినుకరించు చున పండితప్రకాంతులకును, సాంఖ్య వంశిగా తెలియు అట్టివాని వీరిగ్రంథరాజములలో బాలాభిగూడ నుభాధ్యమగు నట్లు ప్రాసించిరి. లోక మండలము సామాన్యముగా వ్యవహారములముగా నుండుట్లు తెలిగని, ఇంగ్లీష్ తేదిగాని యచ్చిన అది యేవారమునో దానికి రెండువారము, మాసము, వత్సరము, మున్నగువానిని జనోగితియననే తెలిసికొనుటకు తగిన బులుపూర్వములు బోధించు న యెం డెను. మ రి యు ను, భి శ్వాంక ముల ను భాగ వార ము లేమంద దేశాంశములుగా మార్పుటకు, ఇంకను నశకదేశాంశ రజాస్యములను తెలుపు క్రొత్తపద్ధతులు కల్పించేము పాత్రము నొకవానిని విరచించి యుండిరి. ఇంకను వారు ప్రాసిన యానక గ్రంథములలో మౌఖికచతురత్తములు తలచుకొనిన యెంతల చెప్పెయే చెప్ప చిట్లు కల్పించి యుండిరి.

విద్యలలో తెల్ల ముఖవిద్యయును వేదాంత విద్యయు వాగుగా గ్రహించి ఆ రహస్యముల బహు ప్రవచనరూపముగా లోకమునకు తెలుపెట్టు చేయుచు ప్రకముల ప్రాసించి ఈ సందర్భములో వీరి ప్రవచనములు శ్రీరామకృష్ణపరమహంస ప్రవచనమువలె లోకమునకు ఘనీకుల బోధించువనిగా జన్మ.

శ్రీకాస్త్రీగారు యొకను కనేక విషయములకెప్పి మఱి యొక షష్ఠిపూర్తిభాగ్యాలి గోరుచు లోకాస్పృహస్తాన్యభిసోధ మకు అను సారోక్తితో ముగించిరి.

“విమర్శకు” లోకబంధుగారి శిష్యులను గణితశాస్త్రజ్ఞులను మెక్సికొన ప్రాంతములలో శిల్పిబోధనాపాఠ్యాయుడును నగు శ్రీ చిలకవట్టి శ్రీనివాసరావుల బి. ఏ. గారు లోకబంధుగారి శాస్త్ర అగ్రము ప్రజ్ఞానిశేషమును గురించియు గణితశాస్త్రమునందు అగ్రచరమైన క్షిప్రాములను అగ్రవీయమున చెప్పబడిన ప్రధానములొక్క మూలతత్వము సాంఖ్యిక లాగు ప్రటిచి పాశ్చాత్య ప్రమాధ గణితవేత్తలచే కనుతిక క్షిప్రావాదనియు తెలియక యాయనను ఎం. ఎ. అనయండి కారనియు విశదపరచి వానినిగూర్చి వర్ణముల ఇదివిరి. అయిన

మనుసార్పరాగ్ధుని శ్రీ దగ్గి గాల లక్ష్మీదేశ్వామిగారు ఉపవ్యసించిరి. శ్రీ కొంపెల్ల సోమేశ్వరరావు బి. ఏ. (కాశీ ఉపవిద్యాల యోపాధ్యాయుడు) గారు ఇంగ్లీషున వర్ణములు ప్రాసించిరి.

విరుదాంతము

శ్రీయుత శార్వర్య శ్రీనివాసరావుగారి విద్యగ్రహణలను మతాభిమానమును సాంఘిక సేవను గ్రహించి కాకినాడ పు. వా. నులు ఈ బహిరంగ సభలోనుండి వారికి "లోకబంధు" కను బిరుదును యిచ్చుచున్నాడు. అను శీర్షికమును శ్రీపురం రాజాజీ గారిచేతి నుపసాదించబడి, వి. యల్. కాస్త్రీ, కాశీవేమూల లోకన్నారాయణ (బి. ఎ. లి. ఎల్. ఎల్.) మొదలకటి టి. ను శ్రీపురంతులు (కా. కాం. సం. కాశ్యపర్వి) గారు మొదలైన వారిచేతి బలమరచబడి కర్మాంగీకృతమయ్యెను.

లోకబంధువుగా ప్రత్యేకము చెప్పుచు ప్రభులు యాదినకము నిచ్చుచున్నవర్ణము నిరాకరింక పిలువబడియు లోకమునకు బంధువుగా నుండెనని తాననేనెడియు ప్రవలిచ్చినవర్ణము వారి చిత్తనువియు యంతకన్న తనకు కావలసిన ముఖ్యమైన విషయము ఏమన తాను శేర్షిన విద్య తనతోనే సంప్రదించునెను. దుటకు కొంతమంది విద్యార్థులను పంపించిన క్విరలో గణితశాస్త్రమునందు : భిరుచి కలగనే యొకను సూతన విషయములు కనుగొన యిట్టింతునని చెప్పిరి.

అగ్రతరుకు విరుదాంతముచేసి కడపటి యుపవ్యామము తో సభ ముగించెను. నిరాకరింపరచిన భక్తియు మైన షష్ఠిపూర్తి జయప్రదముగ జరుపబడెను.

డాక్టరింగు ప్రాంతములలో వరదలు

కలకత్తా డాక్టరింగు రైల్వేలను ఈశ్వరీ, పార్వతీ పూర్వ సేవనుల వర్ణ వరదలల్ల యుగిపోయి రైల్వే రాజపాళలకు విశేషముగ నభ్యంతరము కలిగించెను. ఆ ప్రాంతములయందు 10 అడుగులలోను నీటిలో మునిగియున్నదట. జనులందరును రైలు కట్టలపై ననుండి ప్రాణ రక్షణముగా విండు కొనుచు న్నాడు. కలకత్తా నుండి డాక్టరింగుకు పోవు మెయిలు సార్వత్రిపుర స్టేషను కలకు ప్రయాణమొందిండుటకు వలచు కాదయ్యెను. ట్రాఫిక్ నూపరింకెండెంటుగాయన ఉద్యోగులును తగువిధముల ప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. రైల్వే రాకపోకలు కొన్నికొన్నిపట్ల రండు మూడు వారములు కూడ నాగిపోవచ్చును. కాని ప్రయాణికులను జగత్సాధనములకుండ పంపుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. డాక్టరింగు మెయిలులో "ప్రాణ" కెలపులకై పోవువాని చాలమంది యుండిరి. వారందరను సార్వత్రిపుర స్టేషనులో రైలు బండలలోనే బంధించి వారమునుండి గురువారము సాయంత్రము వాగును వాగుననేనుకలగినప్పటి, రైల్వే అధికారులు రిఫ్రెష్ మెంటు రూములనుండి భోజనము కలయువారి కెలనొసగి యానకవిధముల నాదరించిరి. ఆచారవంతులెల్లను మిత్రములతోడనే ల్పప్రేమవలసినవైనను, రైలు స్టేషను లోనే భజనలతో పండుగ సాగించిరి. ఎట్టికేట ప్రయాణికులలో జాలమంది 29 వ తేదీ యందయినను పురోచేరి చేరిరి. కాని యచ్చటి స్టేషనుకు మంటిలో బాగుకొని సోపుటకు మెటార్ బోయిల గొంపోవబడి బహదూరువాడు చేరి యచ్చటనుండి రైలులో జగత్సాధనములచేరి. అచ్చటనుండి వీరొస్తేయరై నెక్కి యునవాటి సిరాగంటిచేరి వారి కొంకై వేచియున్న సైన్య రైలులో నెక్కి కలకత్తాచేరి. అచ్చట వరదలచే బాధ నుచున్న జనుల విషయమై ప్రయాణి లోల తమ సానుభూతి తెలిపిరి. రైలు కలకత్తా స్టేషను చేరగనే డాక్టరింగు మెయిలు లో ప్రయాణము చేసి చిత్తుల పాలయిన తమ రండులను నూచుటకై జనులు వేసవేలు స్టేషనులో ముగిసొచ్చిరి.

మార్కొకా డాక్టరింగు శీర్షములందు తప్ప ఇకనొట్ల సైన్యములకు చిత్రితములేదు. రషియా వాసులును, బ్లాగ్స్ ప్రదేశములో సంబంధమున్న ఇరదేశ్కులకును సభలో ప్రవేశముండవలెను. ఈకాదారములను అంగీకరించెను మద్యయోగ జరుగు ప్రాంతభాగము వాటి యు వాడు లంగీకరించెదరు. దీని తరువాత ఇరుగు సంపూర్ణాధికారము గల నభివృద్ధి నూడ అంగీకరించెదరు. కాని ఇక చాల అతికయోక్తిగ నున్నదని విమర్శకుడు వాయుచున్నాడు. వాటియవాదులపై ఎట్టి అధికారము లేకనే బ్రిటిషువారు తమ యుద్ధవ్యయము నుపుచుని కోరుటలో ప్రయోజనములేదు. ఇది అంగీకరింకవలెదు.

విశాఖపట్టణంలో, హంతలకోడూరునందలి కలుకాశి కలికేసునంధులవారు శుభస్వరేఖ నూలుతో తయారచేసిన కట్టలను 22-8-0 ఖరీదు గలవాటిని తిలకు స్వరాజ్యనిధికి నమర్పించుచున్నట్లు తెలియ పరిచిరి.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాననసభ వనంబు 20 వ తేదీన కమావేళ మగును.

చిత్తరంజనదాసు-సాగరసంగీతము

(నిడమర్తి - సత్యనారాయణమూర్తి)

చిత్తరంజనదాసు సుప్రసిద్ధుడగు నాట్యకారుని. వేశ్యభక్తుడు. ఇతా ఆపదలను లెక్కొనరు వశిష్టునివలె నాట్యవాదియను సంకతిసందర్భముల నరయను జరిగితచరణముగు జీవితమును గడపుచుండును. అట్టివారి వృద్ధులులందు గవిత్వంతురములు ననలేనై ననినవో నాశ్వయుజ పాదమకమానదు.

దాసు మంగళావయందు గల ఆశునికకవులలో చాల సున్నతస్థానము నలంకరించును. కాని యితరుల కీతకవిత్వమును గూర్చి కొలదిగ దెలియును. సాగరసంగీత మను కృతిలన నాతని కవిత్వవిధానము అంగ భాషాపరిచితులకు విదితమగుచున్నది. దానినిగూర్చి యాంగ్రుతులకు దెలియజేయుటే దీనియధ్యక్షము.

మంగళావయందలి మాతృక ననుసరించి సాగరసంగీత మును అరవిందయోగి ఆంగ్లములోనికి అద్యయాపమున ననువదించె ననువాక్యమే దీనియంత్యవృత్తము వెల్లడిచేయును. ఇందు నలు వది భాగితములు మాత్రము కలవు. కవి సాగరసంగీతమును విని నపుడు తన చ నోవీధి సుదయించిన భావపుష్పములను లోకము నకు గీతారూపమున నొసంగెను.

చిత్తరంజనదాసు మంగళమునందలి పూర్వకవులను పోలి రచించు ననుమతి కలదు. ఈతనికవనము భాషావిషయమున వెలు లుండనో తెలియదు. భావముమాత్రము హైందవపురస్కృతి (Indian Renaissance) ననుసరించి యున్నదనినవో నత్యుక్తివోపమునకు పొల్పదలాలదు. ఇందుగల గీతముల ననుస రించి చూచినవో నీతనికవనమున భాషాస్వతియేగాని నిడివి యగుకథను వ్యాధ్యంగముగ కల్పించి చిత్రవికలకృతి కాన రాదు.

ఈగీతములు మహానందమున జనించినవి. 'ఆగానము పర కశ్యపై ప్రవహించి విన్నవారి పరవశులనుగా జేయుచున్నది.' 'వ్యోమధూములు నీ సంగీతస్వరముతో నిండియున్నవి నాయువు పూలవాసనలచే భారమైయున్నది. నీపాట వినుటకై వేచియున్న నావృద్ధులము ప్రాప్తమై నీవు పిలిచినపుడు గాన లహరిగా బ్రవహించును.' ఇట్లులే ప్రతిగీతమునున్నతమగు వానం దముతో గూడి యానేకపరకశతము జూపుచున్నది.

ఈగీతములు కేవల మాజేతపూరితములు గాక సత్యము యొక్క నిర్మలకాంతిరసములచే పోల్చియున్నవి. ప్రపంచ సారస్వతమునందలి శేటియము యోగదృష్టితో నిడిదమై యున్నది. వివికకవులగు యేట్టు, రస్సెల్, కన్యస్థలయొక్క యు, పరానుకంఠముగ రామేశ్వర లాలాండుయొక్కయు, మంగ జేశ్వరవియ్యంతుల యేద్రుయొక్కయు కావ్యములం దీయోగము. తము (Mysticism) సుపూర్ణముగ గాననగును. చిత్తరంజనదాసు నీ కవిశ్రేణిలోనికి వచ్చును. ఈసంగతి గ్రహింపనిపాఠకు లీగీతములను జరుపుచున్నను అందలి మాధుర్యమును జవి చూడ జాలరు.

'తెలియని యేపాటయొక్క రసము మన జననసంచార ముల నేకముచేయును'

'మృగ్యురూపమున నేడు నీవు నాదరికి వచ్చినను నీస్థాన మగు నావృద్ధులము నీకొరకు దెరచియుండును.'

'నహాసంఖ్యాకులగు రక్తముల భీషణారాముల పోలి యపార గాధాంధకారమున మృత్యువుయొక్క చప్పు టలు విసవచ్చుచున్నవి.'

ఇట్లులేగీతము లూహకు జీవర కలుతును శీకటియగాని నూతనజగమున నొక యదృశ్యపురుషుడు వినిపించు మోహన రాగములలె పాతకులవీలను దాటుచుండును. జిజ్ఞాసాపరుడయి నమృతముగలిగి లోకకవనములను ప్రేమదృష్టితో నీక్షించు వాని మనోవృత్తులను గవి సుఖముగ గీర్చించి భవిష్యత్తుయొక్క సుందర సుఖోదమును గీర్చించుచున్నాడు.

'పూర్వమం దెపుడో నామనము నీమనస్సుతో లగ్న మయ్యెననిమాత్రము తెలియును. ఇతర మేమియును నా కెరుక లేదు. నీస్వరసను వీడకుండుటచే గాలవాహినీవై దైలి నేను నీవరికి వచ్చుచున్నాను.

'అనాము నిగిని వివాహమాడు స్వప్నములందు ప్రేమ ముదితమగు చూపులతో మనమిరువురము నొక సాంకేతికస్థల మున గలసి యొందోరులను గుర్తింపగలమని నేదలంచెదను.'

ఇట్లులే భావిభాగ్య మాకాయంతమని యాగీతములు పలు కుడు జడువరుల నానందమున నుంచును.

'ప్రకృత్యగు స్వప్నములనీను స్వర్గవరులీతి నుదయము పొడచూపెను. నీగళీరనినదమును వినుటచే బ్రతికరంగమునందు

గురక బాగునంగీకరము

శిరోమణి. సంఘసభ్యులలో

33 మందిని కారాగృహమునం దుంచుట

గురుద్వారా సంఘసభ్యులలో ప్రముఖులు 33 మంది యిపుడు కారాగృహమునం దున్నారు.

29 వ తేదీ అరెస్టులు

29 వ తేదీని 8 మంది ఆకాలిలను అరెస్టుచేసిరి. 29 వ తేదీని పోలీసు డిప్టీ యిన్స్పెక్టరు జనరలు అమృతసరనంద్ గురక బాగుకు వెళ్లెను. పోలీసుల దౌర్జన్యములను గూర్చి బాగు గా సరీక్షించుటకే ఉద్దేశ్యములు శ్రద్ధలునుచున్నారని వారి నేరములను కప్పిపుచ్చగొడటలేదు. పోలీసులు మరల కొట్టు చున్నారను వార్త నిజముగాదు.

అకాలిలు పిచ్చివారనుటకు కారణము

24 వ తేదీని 40 మందిని అరెస్టుచేసిరి. వారిలో 12 మంది చాల వింతగా ప్రవర్తించుటచే వారికి పిచ్చి ఎత్తినదని పోలీసు నూపర్చుంటు నిశ్చయించెను. వారిని పరీక్ష నిమి త్తము అమృతసర కంపిరి. మరునాడు వారిని కమిషనరువద్దకు తీసికొనివెళ్లగా వా ర్ని ప్రశ్నలను నడిగా ప్రశ్నత్తిక మిచ్చిరి. అంకవలన వారికి పిచ్చిలేదని తలచి వారిని వదిలివేయ వలెనని డిప్టీ కమిషనరు ఆజ్ఞాపించెను గాని పిచ్చివారను కారణ మున వారిని వదిలలేదు.

29 వ తేదీని ఆకాలిజట్టు వెళ్లెట

29 వ తేదీని ఆకాలిలు జనుజనుస్థులను నొసరించుచు అమృతసరనంద్ గురక బాగుకు వెళ్లిరి.

గురుద్వారా సభ్యుల అరెస్టులు

గురుద్వారా సంఘసభ్యులలో ప్రముఖులను 33 మందిని అరెస్టు చేసిరి సంఘము వారు 30 వ తేదీని ప్రకటించిరి గాని వారందరను ప్రముఖులు గారు. ప్రముఖులు 10, 12 గురు మా త్రమే యుండురు. 33 మందిలోను చాలమందిని గురకబాగు సంబంధమున అరెస్టుచేయలేదు. తీవ్రప్రసంగములు రాజకీయాలు వ్రాతలు మున్నగు నేరములకు గాను వారిని అరెస్టు చేసిరి.

పోలీసులపై నిరదలు

పోలీసులు ఆకాలిలపట్ల దౌర్జన్య మొనరించుచున్నారను నిందలింకను విసరవచ్చుచునే యున్నది. 30 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేసిరి. కాబో వేరే మొత్తము 736 కరిని సెన్టెం లరు వెలఖరుకు అరెస్టుచేసిరి. దెబ్బలు కొట్టుట మానినది మొదలు 1 వ తేదీ వరకు అరెస్టు కాబడినవారు 736 గురు. ఆకాలిలు సంపూర్ణోత్సాహముతోనే యున్నారు.

వ్యవసాయ సహాయము

ఇపుడు గోధుమచిత్తములను నాటవలసిన ఆదను వచ్చి నందున కారాగృహములందున్నట్టియు అరెస్టులకు వెళ్లనున్న ట్టియు ఆకాలిల పొలములలో యిరువురు వారికిగాను విత్తన ములను నాటి ఆరేతిగా కళనసాయ విషయమున సహాయము చేయవలెనని గురుద్వారా సంఘమువారు సిమ్మల కందరికిని విజ్ఞప్తి పంపిరి.

నాశ్వయుజకు పాట విసరవచ్చుచున్నది. నాయ్యాకాశము లోకే గానముగా విసపించుచున్నది. నీ కేమిచేసితివి? శత్రువూర సంఖ్యాకములకు నా వృద్ధులతంతులు నీస్వరవలన నీరాగము లనే పాడుచున్నవి. నీ యధికారగౌరవములకు నా వృద్ధులు మును కాశ్వతిమకు పల్లవిగా నొసర్చితివి.'

కవిభావమున జనము గాంచిన యీభావము తేనాడు సామాన్యమానవుల జీవితములందలి సంగతిగా బరిణమించునో నాడు మరాఠీముగళీధరుడై, భావతీతుడు 'చెయ్యె మేనమర దియె నచివుడై చిత్తప్రియుడై' చరించును. ఆనాడు పగటి యొక్క మిగిలుట్లు గొల్పవెల్తురు కారదవండ్రిక యగును. ఆకాంతమగు సంసారము ఉడుకాలజలధినిధి మగును. ఈ మధురభావమే చిత్తరంజననిదృష్టియందు దున్నది. సాగరమునం దాడికత్తిని చిత్తరంజనదాసు దర్శించెను. విశ్వరూపముడై, మహా భాగియై రంజనముల నొలలాడుచున్న వాడయ్యెను ఒక్కసారి గ వానిని నిరసించి 'పేదరిక మూని కష్టపరంపరలను నిర్విచార మతో ననుభవించుచున్నాడు. ఆతనివృద్ధులమున నీకని భావ ము కేవల మూహమాత్రముగాక కార్యరూపమున సంగతిగా మారినది. అదియే కవిత్వయొక్క ఫలితము.

కలకత్తారాజధాని కారాగృహము

ఫైదీల తిరుగుబాటు

కలకత్తా యందలి రాజధాని కారాగృహమునందలి ఫై దీలు 1 వ తేదీ ఉదయం తిరుగుబాటు నొనర్చిరి. ఏప్రిలు నెలలో ఇట్లేగొప్పతిరుగుబాటు జరిగెను. సోనెట చేయు కాఖుయందు 200 మంది ఫైదీల కొకనాడుకు దుండెను. ఆరోగ్యము చ క్కగలేనందున ఆతడు వైద్యశాలయందున్నాడు. ఇతనికిని దాక్టరు ననకును మనఃస్వర్ణలు కలుగుటచే ఫైదీలు అందరుచేరి ఆదాక్టరు ను కొట్టలయునని తీర్మానించుకొనిరి. 1వ తేదీ ఉదయం ఫై దీలందరు చేరి వైద్యశాలకు పోయి నా యు ఠుని వెలుపలికి తీసికొనివచ్చిరి. దాక్టరును వెకెరి. దాక్టరు దొ రకనందున ఫైదీలందరు వెలుపలనుండి రాళ్లుకవ్వ ప్రారంభించిరి. ఇంతలో పోలీసువారు వచ్చిపునావలను ప్రేల్చిరి. ఇరువురు ఫైదీలకు గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు కారాగృహమునం దు కాపలా కాంచుచున్నారు.

సిలోను శాసనసభ

సభ్యులు సభను వదలిపోవుట

సిలోను శాసనసభలో ప్రభుత్వమువారు ప్రభుత్వోద్యోగి గులజీతములను హెచ్చించుటకొరకు ఒక బిల్లును ప్రవేశపెట్టిరి. ఎన్నుకొనిన ప్రజాప్రతినిధులందరు బిల్లును, ఆక్షేపించిరి. ఇం దు దినములు చర్చజరిగెను గాని కడపట అధికారులసంఖ్య అధిక మగు నందుటచే బిల్లు ఆమోదించుటయే. అందుపై ఎన్నుకొనిన సభ్యులలో ఆ నేనులు సభనువదలి వెట్టి పోయిరి. ఒకసభ్యుడు స్పీకరు ఆఫ్ స్టేటుగారికి తన ఆక్షేపణ తెలుపుచు తిరివార్త పంపెను.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలినీ వ్రాయబడినవి.

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తపాలవెట్టె 212, మద్రాసు.

రాష్ట్ర భాష

[హిందీ పక్ష పత్రిక]

సంపాదకుడు: - వ్యాపీశేఖ శర్మ.

ఆంధ్రులకు హిందీ నేర్చుకొనుటయందు గల మంచి యభిలాషను వృద్ధిచేయుటకీ పక్ష పత్రిక ప్రారంభించబడినది. ఇందు హిందీ విద్యార్థులయొక్క, సాంఘిక, రాజనైతిక, ధార్మిక మొదలగు వ్యాసములును, కవిత్వములును, మంచి నవల కథలును వెలువడును. హిందీ నేర్చుకొన వారంభించిన వారలకు కూడ నుపయుక్తముగా నుండునట్లు భాష చాల సులభముగా నుండును. సాంఘిక చందా రూపి. నమూనా పత్ర 2-6-0.

మేనేజరు - రాష్ట్ర భాషా,

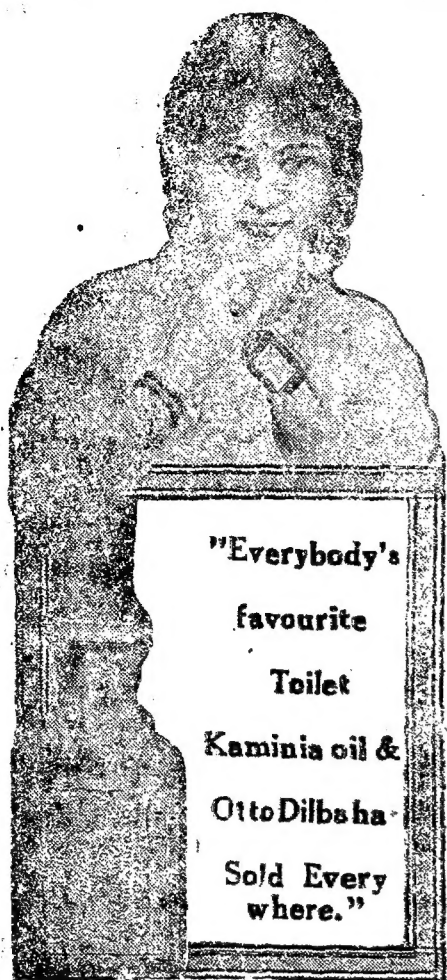
(888) ట్రస్టి శేఖ - మద్రాసు.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

శేక

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక షేత్రముయొక్క మహాత్ము. ఇందు శ్రీశైలమహిమగూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టు చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన బాతకుల కొర వద్యమేనీ వదల మవి జనింకరు. ప్రతి 1-కి ధర రూ 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు



వెంటుక లే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుశ్చైతన్యముతో దుడిచి రాకమునకు త్వరపడుదు. దుడిచుచుంటే వెంటుకలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడవవుతును.

అంతవరకు రావీయవద్దు.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విజయరథ దేవతాదేవత.

వెంటుకల కట్టి రోగ మున్నను, రోగ మంద్య మున్నను, యిది విజయరథము.

వెంటుకలు చిట్లుట గాని, గురుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టు వరకు నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని తరీక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధియగునో కనిపెట్టుడు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును.

వల బుడ్డి 1-కి 2-క మాపాయి. 2. డి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని చోట్లలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము

విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి అమ్మకా గ్రంథవిద్యనొచ్చు, తరచు అమ్మ

కావలయు నుండ వలెను, తరచు,

హామి యే వెంటుకలు:—

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికల్స్ కంపెనీ,

155 కామ్యూనుగేడు, బొంబాయి.

(126)

మీకు నువ్వనడ ప్రత్యేకము, లేక లక్షల వాడలినప్పుడు

“ఓటో డిల్ బహా” కు ప్రాయమును.

ఇది విజయరథదేవతాదేవత. అత్యుత్తమమైన నూనెగలది.

1/2 కేసు బుడ్డి 1-కి 2-క మాపాయి

1/2 కేసు బుడ్డి 1-కి 2-క మాపాయి

1/2 కేసు బుడ్డి 1-కి 2-క మాపాయి

రొన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

మనోహరమైన వాన చుట్టుకట్టులకు వ్యాపించును.

అన్ని చోట్లలోను తరీ దుమలయించు చున్న మిక్కిలి

ఆంగరత్తలహాము

రు 116 లు బహుమానము

(213)

మీరు, దగ్గు, బిగ్గు, తిబ్బము, మొదలగు క్షేమవ్యాధులకు ఈ రోగము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి తయారీగల మందులను వ్రాగి నివారణముగను. దీనికి పద్ధతయే, వారంరోజులలోనే చాలా భాగము దీనిగుణము కనిపించును. అట్టి నమ్మకము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపించుటకు మేము స్వయముగా వచ్చి వ్రాగి వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైన ప్రాసెస్ బహుమానము తీసికొనెదము. వారంరోజులకు సరిపడు చొప్పున 2 డి. ఖర్చులతో రు 1-6-0 లు అగును. 1 నెల రోజులకు రు 4-6-0 లు. అగును. కాకలనివారికి కేటలాగు ఉచితము.

మే నే జరు శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోవావరెట్టె.

వెలనులభము! ఫల మధికము!

దంత చూర్ణము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-2-0

వెండ్రుకలను వెంచి విగ్గి లాగించును.

ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతో నులువలన చిగుళ్లనుండి రక్తము ప్రవించుచుండును. నోటి దుర్గంధము లేక యుండును.

అమృతాంజనము డిపో. బొంబాయి - మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో. మదరాసు - బొంబాయి.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

(1-3)

జీవామృతము

ఈ జీవామృతము రక్తమును శుద్ధపరచుటయందు అమోఘశక్తి చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు ఈ ధాతువులకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు వేడిని పోగొట్టును. ఇది తయారగుటకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల యందు జలములేని రోగులకు మిగుల సుత్రిమమైనది చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలనశీలమును. అజీర్ణము, మలబద్ధకము, సోమశీతము, అతినిద్రాగుణమును పోగొట్టి, నోటికి మంచురుచిని అకలిని మనస్సునకు మంచుకాత్నా వామును కఠినమునకు కాంతిని నెమలకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యాధులకును కఠినశక్తికిమించి పనిచేయు. కారలకు సర్వకాలములయందు వేత నుండదగిన అమృత మనకును సుదేశము లేదు. యియ్యది కేవలము అమూల్యములైన కిషకులచే రయారచేయబడిన జీవామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ-4-0. వ్యాకింగు మరియు పోగొట్టి వస్త్రాలు వేరుగా నివ్వవలెను. మా మందుల వాపిలను కొరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవిగిరి, మద్రాసు. తంజిలద్రన్:—పండిట్, మదరాసు.

శబ్దకౌముది
జేబులో నిముడగల చిన్న నిఘంటు ప్రతి 1-కి రూ 0-8-0
కాలగేమి - తియ్యనీవల. క్రొత్తది ప్రతి 1-కి ,, 0-8-0
రంగ రామవిజయము ,, ,, ప్రతి 1-కి ,, 0-8-0
వీనికి తపాలా ఖర్చు వేయ. వలయువారలు:-
యస్. రంగారావులు, మాంబళము - సైదాపేట
అని ప్రాసెస్ తెప్పించుకొనవచ్చును.

ముఖ్యగవనింపు
1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి
తేది నుండి అన్ని కరలు మార్చబడినది.
The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.
ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి
సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
ఆయుర్వేద రోగములను తయారు చేయు
చున్నాము.
హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు
పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.
వై కనిన విలాసమునకు ప్రాసెస్ చే
ధరల వట్టి పంపబడును.
జాండూ వర్త స్వాతికల్
వర్మ
ఆయుర్వేద రోగముల జేయువారు
(388) బొంబాయి నెం 13.
ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ,
పోస్ట్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
మొదటి పై ఆనుభవనికైన 600 చిత్రములు తెలుపు గ్రంథం
ప్రతియొంటి నుండదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 1కి 1-4-0
(2) వి. పి. 0-6-0
ఆంగ్లవైద్యము:- వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు
కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది
1కి 0-6-0 వి. పి. 0-4-0
ఆయుర్వేదచరిత్ర:- ఆంగ్ల, వైద్య, కారిగ, నిధాన
రస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి ప్రాయబడు వైద్యపత్రక.
మరిది యుచితము. చందా రు 2-8-0
వై కి ని ఏక కాలమును కొరినవారికి 3-12-0 లకు పంపెదము.
ఆయుర్వేదగ్రంథముండలి, పెరిజేషి (నెల్లూరు జిల్లా)

“తెలుగు సంక్షిప్త వైద్యము”
మీరు ఇట్లుకడలకనే తెలుగు వైద్యమును నేర్చుకొని
భాషానివేదయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. “ప్రాప్తి
ప్రస్తు నిమిత్త మనాదిల్ల పంపించండి!”
(13) ఇళళశ్రేష్ఠ బ్యూరో, కాకినాడ.

ముఖ్యగవనింపు (2942)
మోగ్యతాపత్రములు
(2) కాశీపట్టణమునందు, దుర్గా మెడికల్ సాఫ్టువారి
నులెమన్ ఈ పుస్తకం పంపించుచుంటిని. మంచి అకలిని కలి
గించెను. సకలమునకు ప్రవర్తించును.
సేపాల్ } రాజానరేంద్ర
14-5-22 } నర్ బంగ్ ఆఫ్ సేపాల్

వనాపధిసరస్వరిల్లా
రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుద్ధము చేయుట
యందు చేర్చిన గాంధీనది ధర 1-10-0
ఇండియా సిలోకానందు ఎచ్చటికైనా తపాలాఖర్చు
ఉచితముగా పంపబడును.
విలాసము పి. డి. సావంత్
నెం 144 పనపవాడి, బొంబాయి